

OFFICERSTIDNINGEN

MEDLEMSTIDNING FÖR
OFFICERSFÖRBUNDET
NR 2 | 2014

ONT & GOTT I UKRAINA

SIDAN 22

Kadett med civil
examen tvingades
säga upp sig

SIDAN 10

Tryck på soldat-
lägenheter

SIDAN 9

TEMA:
Marinstrids-
dagarna

SIDAN 12-19

ORDER:
Delta i jämställd-
hetsarbetet

SIDAN 20

PREMIUM SUPPLIER OF

WEAPON ACCESSORIES

VEHICLE ACCESSORIES

FORENSICS EQUIPMENT

CLP
SYSTEM AB

Webshop at – <http://shop.clp.se>

At your service

CLP System AB
Box 7002, S-187 11 Täby
Sweden

Phone: +468 - 732 44 05
E-mail: info@clp.se
Internet: www.clp.se

Avgörande löneavtal

I början av februari blev slutligen förbundet och Försvarsmakten överens om ett löneavtal som sträcker sig över hela avtalsperioden 2013–2016. Avtalet innebär bland annat ett garanterat lägstvårde för kollektivet vid var och en av de tre revisionerna.

Erfarenheterna från förra årets revisionsförhandlingar, Rals 2012 inom Försvarsmakten utgjorde självklart grunden för vår förhandlingsgång. Förra årets process var inget vi själva valde utan något vi blev tvungna till utifrån hur vårt centrala avtal ser ut och Försvarsmaktens ovilja att låta förbandens parter sluta avtal om nya löner. Det ledde, efter att vi begärt konsultation med centrala parter som ett sista försök att få till en samförstånds lösning, till ett försvarsmaktsavtal där förbandens parter tog fram förslag till lönesättning som sedan beslutades på Försvarsmaktsnivå. Det upplevdes som krångligt, tog onödigt lång tid och skapade i onödan motsättningar mellan parterna på förbandsnivå vid vissa förband. Efter att vi utvärderat och hört föreningarna i frågan var medskicken inför årets förhandlingar tydliga;

- Det ska finnas en fastställd siffra att förhålla sig till (utrymme)
- Man ska föra förhandling hela vägen till nya löner på förbandsnivå (fördelning)

Längre avtal ger arbetsro

Utifrån detta så har vi nu landat i ett treårigt avtal som också innebär en återgång till att avtalen sluts på förbandsnivå. Ett långsiktigt avtal ger också arbetsro för Försvarsmakten att utveckla sina processer, vilket vi anser kommer att gynna medlemmarna också.

Avtalet har alltså löst upp ett flertal knutar mellan oss och Försvarsmakten. Det finns nu goda förutsättningar för att lönerevisionerna 2014 och 2015 ska kunna genomföras i nära anslutning till revisionsdatumet istället för som tidigare långt i efterhand.

Försök med lönesättande samtal

En fråga som har varit angelägen för Försvarsmakten sedan flera år tillbaka är lönesättning genom lönesättande samtal. Som en del i avtalskonstruktionen har nu parterna kommit överens om att genomföra detta som försök under revisionerna för 2014 och 2015. Då det är ett stort steg att gå från traditionell förhandling till lönesättande samtal är vi dels överens om att genomföra partsgemensam utbildning i frågan, dels att det ska finnas en individgaranti för medlemmarna om 200 kronor för de förband som anser att det gagnar försöket. För att försöksåren ska ge oss ett bra underlag inför framtida avtal krävs att alla inblandade parter får bästa möjliga förutsättningar. Här står vi alltså tillsammans med Försvarsmakten inför en gemensam stor utmaning.

En annan fråga jag ofta får är den om vad den decentraliserade hantering av frågor som rör individen, inklusive lön, som den statliga arbetsgivarpolitiken egentligen innebär. Svaret jag tvingas ge är att decentraliseringen i stora stycken bara är en fasad. Vår upplevelse är att aldrig tidigare har så många frågor bestämts centralt på arbetsgivar sidan, det man sedan kallar decentralisering är att man efter beslut överlåter till de så kallade arbetsgivarföreträdarna längre ut i organisationen att verkställa besluten. Något beslutsmandat på lägre nivå som en decentralisering borde innebära finns alltså inte. Medlemmar på alla nivåer upplever detta som oerhört frustrerande och otillfredsställande. Förbundets slutsats är att det som behövs för att minska frustrationen är ett reellt inflytande över arbetssituation och villkor. För att uppnå detta behöver vi tillsam-

mans pröva alternativa vägar för att se om vi med vår kollektiva kraft kan hitta nya metoder som genom inflytande säkerställer såväl en bra lönebildningsprocess, medverkar till att lön fungerar som ett stimulationsmedel för bra prestationer och inte skapar frustration bland medlemmarna.

Foto: Cecilia Larsson

Frustration inom andra avtalsområden

Jag har i mina ledare vid några tillfällen berört behovet av att tydliggöra medlemmens och förbundets inflytande i löneprocessen. Här har jag tidigare upplevt att vi som förbund stått relativt ensamma. Nu har jag dock fått några tydliga signaler från andra områden inom staten att även de önskar ett tydligare fokus på inflytande vilket gör att vi förhoppningsvis kan samla oss på den fackliga sidan inför nästa avtalsrörelse.

Förbundsmöte i november

Det är inte bara i löneprocessen inom Försvarsmakten som medlemsinflytandet ska märkas. Även vårt eget förbund måste präglas av detta. I år är ett förbundsmötesår och det är därför extra viktigt att du som medlem är aktiv och talar om hur du vill att förbundet ska utvecklas framöver. Låt din röst göras hörd när din officersförening ska nominera kandidater till nästa förbundsstyrelse och sätt igång och börja skissa på motioner.

STOCKHOLM 24 FEBRUARI 2014
LARS FRESKER, FÖRBUNDSORDFÖRANDE

KANSLIET

Förbundsdirektör

Peter Löfvendahl
Arbete: 08-440 83 56
Mobil: 070-580 51 07
peter.lofvendahl@officersforbundet.se

Kamrer Susanne Skäfte

Assistenter

Barbro Kristiansson
Berit Fekete

Ombudsmän

Pelle Avelin, Patrik Larsson
Conny Jansson, Mikael Boox
Mikael Kenttälä, Fredrik Norén

Medlems- och försäkringservice

Susanne Bredberg
Annika Hägglund

Förhandlingschef

Niklas Simson

Informations-, press och webbansvarig

Daniel Skoglund

Informatör/Redaktör

Eva Langlet

Officersförbundets

förtroendevalda revisorer

Torbjörn Ekelund
Per Thulin

Adress

Officersförbundet
Box 5338, 102 47 Stockholm

Telefon

08-440 83 30

Fax

08-440 83 40

E-post

kansliet@officersforbundet.se

INNEHÅLL

➤ Teknikkontoret i marinen startade en gång i tiden just för att vara en nagel i ögat på FMV vid överlämning av materiel och uppföljning av statusen.

Anders Holst, Chef teknikkompaniet ledning

LEDARE

3 Avgörande löneavtal

NYHETER

- 5 Flygverkstaden i Ronneby läggs ned gradvis
- 6 Dubbla bilder i försvarets årsredovisning
- 9 Hårt tryck på nya soldatbostäder
- 10 Sjöstridsskolan sade upp kadett
- 11 Försvaret underkänner personalminskningar

TEMA

12 Marinstridsdagarna

REPORTAGE

20 Jämställdhetsarbetet ordersätts på A9

ANALYS

22 Ont och gott i Ukraina

FÖRBUNDSNYTT

- 24 Långdragna tvister lösta
- 25 Kompetensdag för medlemmar
- 27 Ny som chef i Luleå
- 28 Unikt löneavtal klart fram till 2015

INSÄNDARE

30 Replik: Litet medlemsintresse

➤ PRESIDIUM

FÖRBUNDSORDFÖRANDE:

Lars Fresker. Tel: 08-440 83 47,
Mobil: 0706-28 25 81
lars.fresker@officersforbundet.se

1. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Johnas Mård. Tel: 0455-853 27,
Mobil 0703-20 23 49
johnas.mard@officersforbundet.se

2. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Maria von Below. Tel: 0920-234 000
maria.vonbelow@officersforbundet.se

➤ FRÅGOR

Frågor kring medlemskap, medlemsuppgifter och försäkringar

Susanne Bredberg och Annika Hägglund 08-440 83 30. Telefonstängt onsdagar och fredagar

Frågor kring löne- och anställningsvillkor, rättshjälp, facklig utbildning mm

Ombudsmän Medlemsstöd: 08-440 83 30

Frågor kring information, press och hemsida

Daniel Skoglund 08-440 83 49, 076-525 40 85
Eva Langlet 08-440 83 34, 070-654 45 00

➤ REDAKTION

OMSLAGSBILD

Foto: Sergey Dolzhenko – Scanpix

ANSVARIG UTGIVARE/ CHEFREDAKTÖR

Daniel Skoglund 076-525 40 85
daniel.skoglund@officersforbundet.se

REPORTRAR

Linda Sundgren 0708-20 39 88
linda.sundgren@officersforbundet.se

ADRESS

Förbundskansli/tidningsredaktion
Box 5338, 102 47 Stockholm
Besöksadress: Sturegatan 15, 4tr

TELEFON

Växel 08-440 83 30

FAX

08-440 83 40

ANNONSER

Irmér Media AB, 08-742 10 08
info@irmermedia.com

Annons bOKas senast 1 vecka
före redaktionellt manusstopp.

LAYOUT

Produktionsdesign AB

TRYCK

Ljungbergs tryckeri,
Klippan

MANUSSTOPP

Officerstidningen
Nr 3, 1 april
Nr 4, 13 maj

INSÄNDARE

Insändare som överskrider
3500 tecken inklusive
blanksteg tas ej emot.

Eftertryck utan skriftligt
tillstånd från redaktionen
förbjudes.

Insändare skickas till:
info@officersforbundet.se

FMV har beslutat att verkstaden i Ronneby ska vara nedlagd i slutet av 2015.

Flygverkstaden i Ronneby läggs ned gradvis

Flygverkstaden i Ronneby läggs ned trots F17:s kritik mot underlaget. Nedläggningen ska ske under längre tid för att ge mer tid att utbilda nya flygtekniker.

Nedläggningen ska nu ske i två etapper som ska var klar sista december 2015 istället för motsvarande datum i år.

– Det ger oss möjlighet att rekrytera flygtekniker till verkstäderna i Såtenäs och Luleå i en lugnare takt, säger Tomas Salzmänn, chef för FMV:s Förråd, service och verkstäder.

Flygverkstaden på Såtenäs ska tillföras sju ytterligare tekniker och på Kallax ökas antalet med fem.

– Svackan blir förhoppningsvis

inte lika djup. Vad som händer efteråt får vi se. Våra farhågor kvarstår ju fortfarande, säger Magnus Liljegren, tillförordnad flottiljchef på F17.

Flottiljen räds att den tekniska personalen först ska omfördelas inom FMV utan att förbandet dessförinnan gets möjlighet att försöka få in dem som tekniker i sin organisation. Hittills anser man att man inte fått information kring hur övertagandet av personal ska gå till.

– För vår del kan vi bara konstatera att nedläggningen är beslutad. Nu gäller det för oss att se till så att en eventuell överföring av personal från verkstaden kan förverkligas, förutsatt att möjligheten medges förstås, säger Magnus Liljegren.

F17 redovisade innan beslutet fem punkter där man inte tyckte att FMV:s utredning var korrekt. (Se OT nr 1 2014.) En av huvudrådslorna var att beslutet kan innebära ett första steg mot en nedläggning. En rädsla som produktionsstabens flygavdelning inte tycker är berättigad

– Ser man på verksamheten med endast stridsflyget för ögonen kanske man kanske se det så, fast om man öppnar andra ögat ser man att det just nu görs stora investeringar på flottiljen, säger Marcus Björkgren, ställföreträdande chef för produktionsstabens flygavdelning på Högkvarteret.

DANIEL SKOGLUND

Försvaret kritiskt till nytt regeringsuppdrag

Regeringen har gett Ekonomistyrningsverket i uppdrag att utreda hur de finansiella transaktionerna inom materieförsörjningen kan koncentreras till en myndighet, antingen Försvarmakten eller Försvarets materielverk.

Utredningen är en fördjupad studie av ett förslag som tidigare lämnats av Ekonomistyrningsverket (ESV). Förslaget motiveras med att finansieringsmodellen för materieförsörjningen behöver förenklas i syfte att ge bättre förutsättningar för finansiell styrning.

Försvarmakten är kritiskt till förslagen.

– Det kan försvåra och motverka den pågående omdaning av försvarslogistiken. Vi bedömer att förändringen är så omfattande att det finns en allvarlig risk för att logistikförsörjningen till Försvarmakten skulle störas, med svåröverskådliga konsekvenser till följd, säger Peter Sandwall, Försvarmaktens generaldirektör.

ESV har även föreslagit att anslaget för förbandsverksamhet och beredskap ska delas upp i sju olika anslagsposter. Även detta är Försvarmakten kritiskt till.

– Möjligheten att genomföra en rationell förbandsverksamhet i sin helhet skulle försämrats, likaså möjligheterna att öva med sammansatta förband och samordna materielanskaffning till förbanden, säger Peter Sandwall.

Det senare förslaget ingår dock inte i regeringsuppdraget.

DANIEL SKOGLUND

USA minskar försvaret

Den 24 februari presenterade USA:s försvarsminister Chuck Hagel budgetförslaget för 2015. De väpnade styrkorna reduceras till följd av USA:s ekonomiska läge, samt avvecklingen av insatserna i Afghanistan och Irak. De enda tydliga vinnarna är USA:s specialförband som växer. Armén däre-

mot minskar från 520 000 man till cirka 450 000. Marinkåren minskas marginellt från 190 000 till 182 000 man. Flygvapnet skrotar bland annat attackflygplanet A-10 och ersätter dem med F-35 JSF.

Flottan behåller elva hangarfartygsgrupper, men Hagel flaggar för en möjlig minskning till tio. Vida-

re kommer två jagare och två attackubåtar att anskaffas per år under de kommande åren.

Neddragningarna kan bli större om budgetkaoset i USA:s kongress fortsätter. Enligt New York Times innebär nedskärningarna att USA:s armé blir mindre än någon gång sedan 1940.

DANIEL SKOGLUND

> NOTISER

GENERALLÄKAREN KRÄVER VATTENRAPPORTER

Generalläkaren har begärt att samtliga ansvariga för försvarets dricksvattenanläggningar ska rapportera misstankar om eventuell förekomst av perfluorerade ämnen i råvattentäkten.

Det är främst fortverket som berörs. Normalt är det Livsmedelsverket som är kontrollmyndighet för råvattentäkter, men försvaret har en särreglering för sin verksamhet för att information

om eventuell skyddad verksamhet inte ska spridas mer än nödvändigt.

Perfluorerade ämnen användes tidigare i brandskum och kan ha kommit ut i vattentäkter nära kommunala

eller militära brandövningsplatser. Ämnena är nu förbjudna. Generalläkaren vill ha svar senast den tionde mars. (DS)

I årsredovisningen lyfter Försvarsmakten fram genomförda övningar och insatser under 2013.

Dubbla bilder i försvarets årsredo

Försvarsmakten drog över budgeten 303 miljoner kronor under 2013. Samtidigt nyttjades aldrig en miljard då de internationella insatserna låg på lägre nivå än beräknat. Det framgår av myndighetens årsrapport för förra året som presenterades 21 februari.

– För förbandsverksamheten och materielunderhållet har myndighe-

ten utnyttjat en del av anslagskrediten, vilket balanseras under 2014. Samtidigt visar de ekonomiska ramarna för internationella insatser på ett betydande underutnyttjande, säger Peter Sandwall, Försvarsmaktens generaldirektör.

Att man nyttjat anslagskrediten innebär att försvaret tvingas dra ned på verksamhet motsvarande 303 miljoner kronor i år, trots att man aldrig nyttjade drygt 1 mil-

jard kronor av tilldelade pengar förra året. Överskottet beror på att det genomfördes färre internationella insatser än budgeterat. Principerna för budget och anslagsramar är dock inte unika för Försvarsmakten, utan gäller samtliga statliga myndigheter.

Anställning och arbetstid

Den största anledningen till de ökade kostnaderna är, enligt för-

svaret, tidigare lagd rekrytering för heltidstjänstgörande soldater och sjömän, samt det nya arbetstidsavtalet.

– När det gäller att det nya arbetstidsavtalet skulle leda till ökade kostnader anser vi det inte korrekt. Det är inte det nya avtalet som kostar i sig. Det är hur man tillämpar det och att soldater och sjömän tillkommit, vilket man inte tagit höjd för. Där uppfattar jag

> NOTISER

LÄTTNADER I KONTROLLER AV TUNGA TRANSPORTSLÄP

I Officerstidningen nr 8 2013 rapporterades om skador på både soldater och materiel på Försvarsmaktens tunga transportkompani till följd av kontrollrutinerna för tunga transportsläp. Användningsförbudet är nu hävt

och kontrollrutinerna förändrade så att kontrollrutinerna lättats. Efter 150–200 mil måste bultarna kontrolleras, men utan att lossas.

Med nuvarande antal körmil måste bultarna lossas två till tre gånger per

år, vilket är avsevärt mindre än tidigare. Personalen skulle dock föredra än färre lossningar då de uppfattar att materielen slits hårt av kontrollen. (DS)

FOI: FÖRSVARET BÖR

Sveriges huvuduppgift bör vara att verka krigsavhållande. Det skriver försvarsforskaren Krister Andrén, i en färsk rapport från FOI. För att lösa denna uppgift, skrivs i rapporten, måste Sverige, utöver en reaktivt försvar, även ha en flexibel offensiv förmåga

FAKTA: Så gick rekryteringen 2013

	Rekrytering 2013 (2012)		Antal ansökningar per GSS (2012)
Ansökningar	33 147 (19 486)	100% (100%)	
Utsända rekrytttest	31 915 (19 067)	96,3% (97,8%)	
Svar rekrytttest	21 934 (13 663)	66,2% (70,1%)	
Selekterade som kallats till antagningsprov	17 796 (10 969)	53,7% (54,9%)	
Antagningsprövade	10 271 (6 880)	31,0% (35,3%)	
Nominerade	5 252 (2 823)	15,8% (14,5%)	
Inryckta GMU	3 784 (2 124)	11,4% (10,9%)	
Godkända	3 035 (1 719)	9,2% (8,8%)	≈11 (≈11)
Anställda / Avtal HV	2 259 (1 457)	6,82% (ca 7,5%)	≈15 (≈13)

visning

ibland att Försvarsmakten tänker värnplikt i sin planering och sedan blir förvånad när personalen erhåller ersättningar, säger Lars Fresker, ordförande i Officersförbundet.

Personalkostnaderna utgjorde 29 procent av årets utgifter, vilket är en procentenhet mindre än under 2012.

Årsredovisningen ger som vanligt en dubbel bild av resultaten. Ofta beskrivs inledningsvis mycket

verksamhet som framgångsrik och att satta mål uppnåtts. Därefter beskrivs olika problem.

– Det handlar om att ge en rättvisande bild av verksamheten. Jag skulle inte kalla det för en dubbel bild, snarare en korrekt bild, säger Peter Sandwall.

Steg framåt

Sandwall karakteriserar 2013 som ett bra år, trots att försvaret fick dra ner på övningsverksamheten under andra halvåret.

– Det finns en bra tabell som visar vilka övningar vi genomfört. Läger du ihop det ser du att det handlar om högre nivåer och ambitionsnivå i jämförelse med 2012. Vi har tagit ett avsevärt steg framåt under 2013, säger han.

Om myndigheten som helhet

– Det handlar om att ge en rättvisande bild av verksamheten.

skrivs: *”Transformeringen i enlighet med det försvarspolitiska inriktningsbeslutet har i stort genomförts enligt plan. Produktionsresultaten har under året varit goda och de viktigaste produktionsmålsättningarna har uppnåtts under verksamhetsåret. Det finns dock utmaningar vilka påverkar takten i reformen. Den främsta utmaningen är att balansera tillgänglig ekonomisk ram mot ökad övningsverksamhet och tillgänglig personal. Mot 2014 kommer denna anpassning att fortsätta.”*

En nyhet i årsredovisningen är att myndigheten presenterar hur många av de tidvis tjänstgörande inom varje kategori som varit aktiva under förra året. 1,8 procent av reservofficerarna var inne och tjänstgjorde under 2013. Reserv-

specialistofficerarna var mer aktiva under 2013, då 36 procent tjänstgjort. 23 procent av de tidvis tjänstgörande soldaterna och sjömännen var inne under någon period 2013.

Vidare lyfter Försvarsmakten fram att en ökande andel (40%) av de GSS/K som slutar väljer att fortsätta inom försvaret i någon form. Försvarsmakten ökade även sin rekrytering under 2013 jämfört med 2012 med drygt sjuttio procent. Det krävdes nästan 15 intresserade för att få ut en anställd eller kontrakterad individ.

20 procent av de initialt intresserade är kvinnor, men av de slutligen anställda är 14 procent kvinnor. En större andel kvinnor faller alltså bort under vägen, jämfört med männen.

Försvarsmakten har haft cirka 700 personer insatta i internationella insatser över tid under 2013.

DANIEL SKOGLUND

BLI OFFENSIVT

som kan tillfoga en angripare strategiska förluster och uppoffringar på stor bredd. Slutsatserna dras efter genomgång av tekniska och den strategiska utvecklingen.

Andrén har tidigare bland annat varit politisk rådgivare till Håkan Syren. (DS)

SLUTRAPPORT OM NYTT ELDHANDVAPEN I APRIL

I april i år lämnar arbetsgruppen för Försvarsmaktens gemensamma eldhandvapen sin slutrapport. Under fem dygn på Hemvärnets stridsskola analyserade gruppen den nu befintliga marknadens vapenalternativ.

Det är Markstridsskolan som leder arbetet. Enligt Försvarsmakten har man lagt ett stort arbete på att försöka sammanväga olika förbands behov. En svårighet har varit att försöka förutse eventuella teknisksprång.

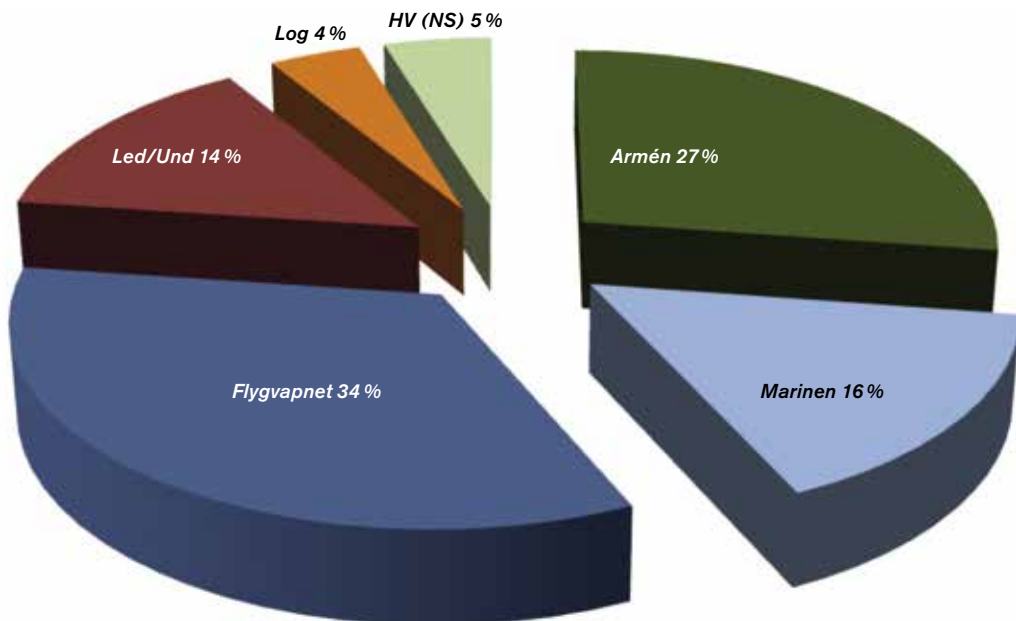
Det nya vapnet ska helt ha ersatt samtliga nu befintliga vapensystem 2030. AK5 infördes på mitten av 80-talet och AK4 på slutet av 60-talet. (DS)

Årsredovisningen om läget i försvarsgrenarna

Armén – inriktad mot kompaninivån

Rörande armén under 2013 skrivs: "Uppbyggnad av insatsorganisationen och beredskap har prioriterats till övningsverksamhet för förband ingående i den brittiskeledda stridsgruppen, bataljonsstridsgrupp 2014 och den nordiska stridsgruppen för armén. För de prioriterade förbanden har produktionen genomförts mot bataljonsvisa mål. För vissa förband har den verksamheten inneburit att vissa målsättningar har skjutits fram något."

Något senare i årsredovisningen skrivs vidare: "Huvuddelen av arméförbandens verksamhet har dock inriktats mot kompanivisa och för vissa förband bataljonsvisa mål varför den operativa effekten begränsats till dessa nivåer."

Så här stor andel av förbands-, samt materielanslagen har de olika delarna förbrukat under 2013.

Marinen – God personaluppfyllnad men övningar i sammansatta förband framskjutna

Om marinen utveckling under 2013 skrivs: "Huvuddelen av de marina förbanden har en tillfredsställande personaluppfyllnad och tillväxten och transformeringen sker i stort enligt plan. Balanseringen av verksamheten under året har primärt framskjutit amfibieförbandens förmåga att strida i sam-

mansatta förband. Även sjöstrids, ubåts- och basförbanden har skjutit fram stridsövningar i sammansatta förband." Senare skrivs även: "Begränsningar finns inom undervattens- och sjöminröjningsförmågan p.g.a. vissa systembrister."

Flygvapnet – Högkvalitativa övningar – lågkvalitativa reservdelssystem

För flygvapnets del beskrivs verksamheten under 2013 som: "Flygvapnets förberedelser för insatser har genomförts med gott resultat och året har erbjudit ett antal högkvalitativa övningar och verksamheter som har stärkt delar av krigsförbanden. Produktionsmål-sättningarna har trots detta bara delvis uppnåtts för flyg förbanden. Vissa stridsflygförband når inte sina målsättningar fullt ut på grund av brister i reservdelslutbytesenhetsflödet

med en reducerad flygtidsproduktion som följd. Därutöver påverkar även tillgången till uppdragsutrustningar flygtidsproduktionen."

Senare utvecklas flygvapnets problematik: "Det har varit nödvändigt att anpassa verksamheten vid flygvapenförbandens basbataljoner. Detta har medfört att delar av bataljonernas övningsverksamhet samt funktionsutbildningar ställts in, varpå bataljonernas förmåge-utveckling försenats."

> NOTISER

SVERIGE LEDER BRIGAD I ÅRETS COLD RESPONSE

Den elfte mars startar årets Cold response-övning på allvar. Den multi-nationella övningen bedrivs i Norge. Från Sverige deltar cirka 1000 man

på plats i Norge. Dessutom deltar flygvapnet i övningen, men med bas på F21 i Luleå. I övningen leder Sverige en multinationell brigad med

fem ingående nationer. En mekanisk bataljon, delar av jägarbataljon, samt ett hemvärnskompani ingår från svensk sida. Övningen har reducerats

i omfång på grund av försvarets ekonomiska situation. Man har dock försökt spara på kringkostnader. (DS)

Hårt tryck på nya soldatbostäder

2012 tog debatten om soldater och sjömans boende Försvarmakten på sängen. (Se OT 5/2012.) Idag finns 211 soldatlägenheter i Stockholmsregionen. Fast fortfarande står 325 soldater i kö utan att ha någon lägenhet. Officerstidningen har träffat soldaten Robert Bylund från Amfibieregementet, en av de som fått en lägenhet.

Ribby Allé ligger fem minuters bilväg från regementet. Inflyttningen började i september förra året. Området ser ut som en lerig byggarbetsplats eftersom nya hus fortfarande byggs. Ute på Roberts balkong hörs byggjobbarnas polska rockmusik. Lägenheten är en tvårummare med öppen planlösning mellan kök och vardagsrum. Det finns ett rymligt badrum och en klädkammare.

– Hyra ligger på cirka 8 000 kronor i månader, men jag hoppas på att få en inneboende att dela kostnaden med. Jag är ändå glad att jag fick någonstans att bo, alternativet hade varit att pendla till Vallentuna tur och retur. Det hade inte gått i längden, säger Robert Bylund.

Samtidigt är lägenhetens planlösning inte ideal för en inneboende. Antingen tvingas de boende dela sovrum, eller också får en bo i vardagsrummet, som måste passeras för att komma till köket.

3800 kronor kvar

Robert Bylund har 18 400 i månadslön, vilket blir ungefär 12 500 efter skatt. När hyran och SL-kortet är betalt har han ungefär 3800 kvar i månaden att leva på, om inga andra räkningar väntar.

– Det blir ju så att man lever på övningsdygnen. För en etta ligger

hyran på 5300 kronor, vilket skulle ge mer pengar över, fast nu är jag inställd på att bo här, säger Robert.

Soldatbostäderna tillhandahålls av stiftelsen MHS-bostäder där Susanne Stenman är chef för bostadsförmedlingen. Hon förstår att hyran för en tvåa kan bli hög för någon med en lön kring 18 000 kronor i månaden och att planlösningen inte är optimal för den som vill dela lägenheten med en kollega. Prio har varit att skaffa fram bostäder, vilket inte alltid varit enkelt, då har man inte alltid kunnat optimera beståndet.

– I Ribby har vi ett bestånd som är ungefär 50 procent tvåor och 50 procent ettor. Där hyr vi ju från bolaget Hemfosa och då har vi inte möjlighet att påverka beståndet. Vi försöker hålla nere hyreskostnaderna, fast samtidigt får vi gilla läget. Vi går in och förhyr lägenheter som annars hade hamnat i den allmänna bostadskön. Det gör att vi får betala lite mer för dem, säger hon.

Kan hyra i fyra år

Susanne Stenman beskriver hur stiftelsen successivt utökat bostadsbeståndet i Stockholm, Uppsala och Enköping för att skapa lägenheter för soldater. Det finns ett tydligt tryck på bostäderna. Under 2013 öppnades tre nya bestånd och i april 2014 beräknas inflyttningen börja till ytterligare ett område i Upplands-Bro, nära Livgardet.

– Det blir fullt fort i beståndet och vi står inte med några vakanta lägenheter, säger hon.

Soldaterna har möjlighet att hyra lägenheterna i fyra år och i hyreskontraktet är det, enligt stiftelsen, tydligt att de boende inte erhåller någon besittningsrätt. Det klargörs också tydligt vid kontraktsskrivande,

Foto: Daniel Skoglund

Amfibiesoldat Robert Bylund, bor dyrt men bra.

FAKTA: MHS-stiftelsens soldatbostäder

Område	antal	storlek	hyresnivå
Ribby Allé	30	1:or	4 990 kr
	40	2:or	7 990 kr
Bro/Växthusvägen	12	1:or	4 064 kr–4 583 kr
	15	2:or	6 789 kr–7 680 kr
	15	3:or	8 407 kr–8 763 kr
Kungsängen/Fårhagslingen	22	1:or	5 736 kr–6 475 kr
	16	2:or	7 780 kr
	16	3:or	9 635 kr
Rådmansgatan	15	Rum	4 750 kr–5 111 kr
Enköping/Västerviksgatan	3	1:or	3 125 kr–4 025 kr
	12	2:or	4 800 kr–5 600 kr
Enköping/Stadsterrassen	13	1:or	3 719 kr–5 006 kr
	2	2:or	5 699 kr
Summa lägenheter	211		

samt via en påminnelse efter att någon bott två år i sin bostad. Där finns en möjlig konflikt jämfört med kollektivavtalet för soldater och sjömän som tillåter en anställningstid om åtta plus fyra år.

– Vi försöker påminna våra boende om att detta är ett tidsbegränsat boende. Tanken är att detta ska vara en brygga medan du jobbar ihop kötid i den allmänna hyreskön, säger Lena Stenman.

DANIEL SKOGLUND

Bostadskö för soldater 2014-02-20

Förband	Antal sökande
LG = Lidingövägen	71
LG = Kungsängen	9
AMF1	34
LedR = Enköping	187
LSS = Uppsala	24
Summa bostadskö	325

MOBILISERING PÅ KARLBERG I VÅR

Managementenheten på Karlberg avser att införa föreläsningar om mobiliseringstjänst under våren 2014. Föreläsningarna ska ges som en del i

baskursen i logistik, samt i påbyggnadskursen. Karlberg konstaterar i sin skrivelse att "Eleverna har sedan tidigare ringa eller inga kunskaper i

ämnet, eller erfarenheter av denna verksamhet."

Föreläsningarna är tänkta att ta upp grundbegreppet mobilisering,

samt gå igenom både det historiska arvet, framtiden, samt styrdokument och handböcker. (DS)

På grund av stela regler tappade Sjöstridsskolan en kadett med en civil examen värd en halv miljon kronor.

– Hade Försvarsmakten varit smart hade jag fått studieuppehåll.

Sjöstridsskolan sade upp kadett man ville ha kvar

Specialistofficerskadetten Eric Larsson har något som marinen ville ha. En nästan färdig civil sjökaptensutbildning från Chalmers. Han är någon som marinen ville ha – han bedöms lämplig av Sjöstridsskolan (SSS).

Trots detta tvingades han begära avsked från specialistofficersutbildningen (SOU) för att Försvarsmaktens interna bestämmelser inte tillåter studieuppehåll från SOU, enligt SSS, en tolkning som dock ifrågasatts av Försvarsmaktens personaldirektör.

Den civila sjökaptensutbildning på Chalmers består av tre års teoretiska studier och ett års praktik uppdelat på två perioder. Eric Larsson sökte sig till försvaret för att han ville göra grundläggande militär utbildning, samt att försvaret verkade vara en intressant arbetsplats. Dessutom uppfattade han den civila arbetsmarknaden för sjökaptener som svår just nu. Han fick en plats på specialistofficersutbildningen, efter att ha genomgått GMU och förberedande officersutbildning (FOK). Innan han i februari tvingades säga upp sig hade han läst ett halvårs specialistofficersutbildning.

– Jag har läst hela teorin på sjökaptent, men har tidigare inte fått någon praktikplats. SUI (Sjöfart-

ens utbildningsinstitut) har svårt att få tag på praktikplatser. När jag nu har möjlighet att få en måste jag ta den, annars skulle jag mista den behörighet som mina teoretiska studier gett mig, säger Eric Larsson.

Debatt med personalstaben

Enligt Sjöstridsskolan får man inte bevilja specialistofficerskadetter studieuppehåll. Den möjligheten finns endast på officersprogrammet, motiverat av att det där finns en lag som tillåter uppehåll i högskolestudier.

Det låter kanske lite konstigt eftersom lagen är tvingande och en inomverksutbildning som SOU är något som Försvarsmakten självt styr över. Även Sjöstridsskolan tycker det känns fel, men anser sig maktlösa att påverka bestämmelserna.

– Vi skulle vilja ha rätten att göra individuella undantag. Det skulle gagna Försvarsmakten i allmänhet och marinen i synnerhet, säger Martin Hellström på Sjöstridsskolans utbildningsenhet.

Samtidigt har man inte lyft Eric Larssons specifika fall till personalstaben, utan anser att man tidigare ställt frågan på ett generellt plan och fått tydliga negativa svar.

– Vi har tidigare talat med personalstaben och haft synpunkter och förslag och fått nej på dem, säger Martin Hellström.

Personaldirektör Per-Olof Stålesjö, menar dock att han inte fastställt någon skrivelse som förhindrar studieuppehåll. Däremot har det gått ut ett antal remisser.

– Min spontana synpunkt är att vi ska ge förbanden rätt att, inom vissa ramar och i dialog med oss, göra undantag, säger Per-Olof Stålesjö.

Beklagar sitt beslut

Sjöstridsskolan skriver i sitt beslut att man *”beklagat att studieuppehåll ej längre är ett alternativ”* samt att *”en pragmatisk lösning vore önskvärd.”* Man skriver även i beslutet att den kompetens som individen kommer att ha efter praktik är något som skulle gagna marinen. Sjöstridsskolan påpekar i samtal med Officerstidningen att beslutet inte förhindrar Eric att återkomma.

– Han kan ju söka utbildningen igen till i höst. Då får han tillgodoräkna sig den tid han redan läst, säger Martin Hellström.

Eric Larsson kan trots allt tänka sig att återkomma till Försvarsmakten, men vet i nuläget inte hur det blir.

– Det jag känner är att Försvarsmakten är inne i en stor omorganisation. Då gäller det att man är med och blir en modern organisation som tar tillvara på den kompetens folk har med sig utifrån. Istället känns det som att man är

kvar i värnpliktstänket där alla ska ha samma bakgrund och inte individanpassar utbildningar till individens förkunskaper, säger han.

Innan han sökte SOU sökte han även svar på om det hade vart möjligt att gå Officersprogrammet (OP), eftersom han ändå har en färdig akademisk examen, men marinen inte tog in några sökande från 2013 års förberedande officerskurs (FOK), då man uppfattade att det redan fanns anställda sjömän som var lämpade för OP. Därefter har han även undersökt möjligheten att byta över till OP, men inte fått några tydliga svar. Det medför en extra ironi eftersom han på OP hade kunnat få studieuppehåll.

– Hade Försvarsmakten varit smart hade jag fått studieuppehåll. Vad kostar en hel sjökaptensutbildning om Försvarsmakten skulle ge den? Nu är ju det här är ju gratis utbildning för dem. För mig handlar det om att jag inlett en utbildning i Försvarsmakten, för ett jobb jag anser intressant, men inte fått börja jobba. Det känns tråkigt. Jag hade ju egentligen ingen vilja att sluta, säger Eric Larsson.

Enligt Chalmers kostar den fyra-åriga sjökaptensutbildning nästan en halv miljon kronor per individ.

DANIEL SKOGLUND

Fotnot: Eric Larsson heter egentligen något annat.

Försvaret tror inte på minskad organisation

Försvarmakten räknar med 338 miljoner mer nästa år, varav 292 miljoner på förbandsanslaget, enligt budgetunderlaget för 2015. Trots miljonerna beskriver underlaget ett mycket svårt läge för myndigheten.

Däremot är bilden som ges på Försvarmaktens hemsida mer positiv. Försvarmakten välkomnar ökningen under nästa år, som är vikt åt förbandsverksamhet och rekrytering av tidvis tjänstgörande.

– Det är ett välkommet tillskott som gör att vi kan lägga extra fokus på att rekrytera deltidstjänstgörande soldater särskilt i armén, säger Försvarmaktens generaldirektör Peter Sandwall på hemsidan.

I budgetunderlaget skrivs: "Med erfarenheter från ytterligare ett år i reformen konstaterar Försvarmakten att kostnaderna för verksamheten varit högre än planerat 2013 och bedöms bli högre än planerat även 2014."

På sikt beskrivs en dystur fram-

tid. Det finns inte "ekonomiska förutsättningar för att materiellt vidmakthålla och omsätta beslutad insatsorganisation" skrivs det i budgetunderlaget. "I takt med att nya erfarenheter identifieras kan det konstateras att utmaningar fortfarande finns inom personalområdet" "Försvarmakten har en balanserad ekonomi i perioden 2015–2017 men de ekonomiska utmaningarna är betydande."

FM org 18

När det gäller försvarets arbete med en ny organisation, Försvarmaktens organisation 2018 (FM org 18), i syfte att minska lönekostnadsökningarna med en halv miljard, redovisar Försvarmakten en delad bild. Vissa förutsättningar finns för effektivisering genom att anpassa regelverk och struktur, som ännu ofta är utformade utifrån värnpliktsförsvaret, till förutsättningarna i ett anställt försvar. Fast att minska antalet fast anställd militär och civil personal med 2 200 individer får konsekvenser.

Armén satsar mer på stridsvagnar där stridsvagnskompanierna ska inordnas i bataljonerna igen, vilket ger ökad eldkraft med minskat personalvolym. Andelen reservofficerare ska ökas inom flottan. Antalet staber ska ses över. Frivilligpersonal kan komma att krigsplaceras i logistikförbanden.

"Försvarmakten vidmakthåller att reducerade lönekostnader inte överensstämmer med de uppgifter som försvarsreformen ställer på organisationen under perioden fram till år 2019" skriver myndigheten och varnar för att insatsorganisationen inte kan upprättas och vidmakthållas om FM org 18 införs.

Den 20 februari avslöjade regeringen att man dessutom avser att minska pris och löneomräkningen för samtliga statliga myndigheter med 25 procent under planeringsperioden 2015–2018. Detta ger en minskning om cirka hundra miljoner på anslaget för förbandsverksamhet och beredskap.

DANIEL SKOGLUND

FMV har fått Krupp – vänder sig till Saab

FMV bryter upphandlingen med tyska Thyssen-Krupp Marine Systems (TKMS) om den nya ubåten A26.

Bakgrunden till beslutet är en långdragen konflikt mellan Sverige och FMV på ena sidan och företaget och Tyskland å den andra, enligt Ny teknik.

Istället hoppas FMV nu på att försvarsföretaget Saab ska kunna ta över projektet.

TKMS har velat ta över svenska ubåtspatent för att nyttja i andra produkter och har inte velat bygga en ubåt i Karlskrona om man inte fått göra det på löpande räkning, något Sverige inte accepterat.

Anställda på Karlskronavarvet, som idag är en del av TKMS, har varnat för att den svenska ubåtbyggnadskompetensen är nära att försvinna om ingen order läggs inom någon månad.

DANIEL SKOGLUND

C2 Vertical Safety
lanserar ny taktisk pannlampa

STRIX® IR

Pannlampa med flera monteringsätt
samt synligt och infrarött ljus

STRIX IR är speciellt framtagen för militärt
och polisiärt bruk. Bär den på hjälmen,
västen, huvudet eller runt nacken.

www.petzl-tactical.com/STRIX

PETZL®

www.petzl.com

MARINSTRIDS- DAGARNA

När årets upplaga av Marinstridsdagarna i Karlskrona invigdes den 21 januari deltog över 1000 personer. Under tre dagar hölls seminarier om allt från logistik och navigering till ytstrid och underrättelse. Det pratades mycket om försvarets ändliga resurser och röriga försvarslogistik, men också om behovet av civilt samarbete för ökad sjösäkerhet.

Text: Linda Sundgren

Användarvänligt system stöttar Prio

Användarvänligt, bra överblick och låga bandbredds-krav. Underhålls- och beställningssystemet RSF framställs som ett nödvändigt komplement till Prio för att reservdelsflödet ska fungera även under insats.

Äntligen ett system som går att använda, mumlades det om bland åhörarna när kapten Thomas Fors på amfibiebataljonens logistiksektion i Berga presenterade RSF (resursledningsstöd för främre insatsledning) under ett logistikseminarium. Med tydliga rubriker, integrerad reservdelskatalog och med användaren längst ut på linan i fokus, väcktes mångas intresse.

– Den stora fördelen med RSF är att det är så användarvänligt, säger Thomas Fors. Man förstår direkt vad man ska skriva i fälten och det kräver minimalt med utbildning. Rekordet var när jag var ute på ett fartyg och drog det här i tio femton minuter innan avgång och de fick det att fungera.

SYSTEMET BÖRjade UTVECKLAS inom armén 2001. Syftet var att skapa en digitaliserad reservdelsblankett. Sedan dess har det byggts ut med fler funktioner och 2006 upptäcktes det av amfibiebataljonen.

– Vi sprang på det av en slump, tog hem en demo och insåg att det var vad vi behövde. 2007 hade vi det på prov och försök och nu är det en del i verksamheten, säger Thomas Fors.

Fördelarna med RSF jämfört med motsvarande system i Prio (MDS) är flera, enligt Fors. Framför allt för insatsförband. I de jämförande studier som gjorts av systemen framhålls de låga bandbreddskraven som RSF främsta styrka.

– Det är anpassat för att kommunicera med låg bandbredd, exempelvis med radio 180. För insatsnära, rörliga förband kan det vara helt avgörande eftersom man ofta inte har tillgång till mer. Prio kräver betydligt större bandbredd.

MEN FÖR DEN enskilde användaren är det användarvänligheten man uppskattar mest, menar Thomas Fors. Förutom att systemet är lätt att förstå och enkelt att lära, ger det också bra överblick av logistikflöde och reservdelstillgång.

– Man kan dra långtgående slutsatser av informationen och det är ett bra beslutsstöd. RSF gör att vi får ut mer effekt av förbanden.

Nu har en projektgrupp tillsatts för att utreda om RSF går att integreras med Prio.

– De båda systemen konkurrerar inte utan kompletterar varandra. RSF behöver ett förvaltningssystem i grunden för att fungera, men enbart Prio räcker inte till för oss längst ut på linan, säger Thomas Fors.

RSF innehåller följande funktioner:

Felrapportering	Verksamhetsplanering
Åtgärdsrapportering (underhållsåtgärder)	Översikter, analys och sammanställning
Beställning	Funktionsrapportering
Leveranser	Felsökningsstöd
Reservdelskataloger	Meddelanden
Lagerhantering och tillgångshantering	Administration under drift

FMLOG stab kan bli logistiktaktisk ledning

Efter hårdbantning saknar FM en sammanhållen ledning av logistiken som löper hela linan ut. På utvecklingssektionen hoppas man på en ombildning av FMLOG stab till logistiktaktisk ledning inom insatsorganisationen.

– Man hör om många tappade sugar bland kollegor, men här finns det framtidstro. För vår del innebär det som sker en utveckling, säger överstelöjtnant Thomas Magnusson, chef för utvecklingssektionen J5 på FMLOG.

Ungefär en tredjedel av personalen på FMLOG har flyttat över till FMV och 3 600 tjänster har blivit 2 300. Minskningen är i sig inget problem, menar Magnusson, eftersom förbandet samtidigt fått färre arbetsuppgifter. Däremot saknas idag en överblick av tillgång, flöden och behov av materiel.

– Trossvägen är nog ganska välsnord. På garnisonerna har man sina personliga kontakter och ser nog till att få det som behövs.

Men våra resurser är ändliga och hamnar vi i ett läge där vi måste prioritera finns risk att grejer tar slut på fel ställen om vi saknar den övergripande bilden. Idag löser Högkvarteret det här, men de har också blivit färre och har inte kapacitet att göra det, säger Thomas Magnusson.

DEN LÖSNING SOM diskuteras är en ombildning av FMLOG stab till logistiktaktisk ledning inom insatsorganisationen.

– Vi har kompetensen och kapaciteten att göra det här. Blir vi en del av insatsorganisationen kommer vi att likställas med armé-, marin- och flyttaktiska staben avseende samordning och ledning av gemensamma logistikresurser. Organisation 2018 håller på att ta form och vi har fått signaler om att fortsätta jobba mot en sådan lösning även om något beslut ännu inte fattats.

Ytterligare förändringar för FMLOG blir det om det omdiskuterade framtida förbandet, FMTIS, blir verklighet. FMTIS, som står för Försvarsmaktens telekommunikations- och informations-systemförband, beräknas ta cirka 1 000 tjänster från FMLOG. Regeringen har ännu inte fattat beslut om förbandet ska upprättas.

Med en omdanad försvarslogistik riskerar Försvarsmakten att hamna i knät på FMV.

Marinen urholkas på teknisk kompetens

I senaste logistikrokaden flyttade teknisk kompetens från marinen till Försvarets materielverk. Risken finns att försvaret därmed inte har kvar tillräcklig kunskap för att genomföra kloka beställningar. Det menar Anders Holst, chef för teknikkompaniet ledning. Han är också orolig för FMV:s framtida kompetensförsörjning.

Enligt den nya beställningsmodellen ska färre och inte så specifika beställningar läggas från Försvarsmakten till FMV. Detaljerna kring hur behoven ska lösas och uppfyllas ska hanteras av FMV och det är där den tekniska kompetensen för anbud, offerter och upphandling mot industrin och interna leverantörer ska finnas.

– Jag tror att det här är en bra uppdelning, men visst finns det en risk att FM hamnar i händerna på FMV på grund av kompetensbrist, säger Anders Holst. Försvarsmakten måste ha tillräckligt med tekniskt kunnande kvar för att kunna bedöma om de offerter och lösningar som FMV presenterar är det man vill ha och till ett rimligt pris.

– **TEKNIKKONTORET I MARINEN** startade en gång i tiden just för att vara en nagel i ögat på FMV vid överlämning av materiel och uppföljning av statusen, fortsätter han. Men vi måste våga lita på varandra också och ha förtroende, även om det kan ta lite tid att bygga upp.

Men på sikt hotas även FMV av kompetensbrist på tekniker-

sidan. För att de ska kunna vara en professionell motpart och föra en tydlig dialog med leverantörer behöver de hela tiden hålla sig uppdaterade och följa med i utvecklingen. Anders Holst, liksom 28 av hans totalt 85 medarbetare på teknikkompaniet, är endast utlånade på växeltjänstgöring till FMV. Om deras rader kommer att ersättas fullt ut när de slutar, är osäkert. Redan idag saknas det marintekniker på avdelningen och rekrytering pågår.

– Vi har fått in ganska bra ansökningar, och håller på att välja ut dem vi vill ha. Efter det måste vi ställa frågan till Försvarsmakten om de är villiga att släppa dessa till växeltjänstgöring, men eftersom det råder brist på tekniker är det förmodligen bara en tidsfråga innan vi får ett nej, säger Anders Holst.

Om Försvarsmakten inte vill låta personen i fråga gå, är alternativet för den som vill ha tjänsten att säga upp sig. Men det, säger Holst, är inte något drömscenario för FMV.

– **FMV VILL INTE** enbart ha civila anställda. De behöver rotation för att hela tiden få in ny, fräsch kunskap på teknikområdet. Hur det här ska lösas på sikt vet jag inte. Ett tag kan vi nog leva på arvet, men vad som händer sen återstår att se.

Vad Anders Holst själv ska göra efter växeltjänstgöringen på FMV, vet han inte riktigt. Antalet teknikertjänster inom marinen, utöver dem ombord, är numera begränsade.

– För egen del kanske det inte spelar så stor roll, jag har inte så många år kvar till pension. Men för dem som är lite yngre blir det nog svårare. Frågan är vad det finns att komma tillbaka till. Det känns lite som att man har gett oss de här tre plus tre åren för att hinna tänka ut vad de ska göra med oss.

”Försvårshögskolan är en fantastisk miljö, särskilt i mötet mellan civila och uniformerade studenter. I kaffekön och på mässen möts framtidens beslutsfattare.”

Fredrik Bertilsson
Sjöofficer och Navigationsbefäl
på HMS Visby.

Försvårshögskolan erbjuder Sveriges samlade kompetens och erfarenhet inom ämnesområden för försvar, samhällsskydd och säkerhet. Hos oss kan du bland annat läsa statsvetenskap, folkrätt och ledningsvetenskap. Utveckla dig i din yrkesroll. Ansök senast 15 april!

fhs.se

RÖS-skyddat säkerhetsskåp för servrar i skalskyddsklass SS1/ EMP

Säkerhetsklass
SS3492!

Säkerhetsskåpet har utvecklats av KAMIC tillsammans med Rosengrens på uppdrag av försvaret. Skåpet är en säkerhetsinvestering för att skydda viktig information på servrar m.m. från intrång. Välkommen att kontakta oss för mer information!

 ROSENGRENS

KAMIC • Box 278, 651 07 KARLSTAD • 054-57 01 20 • www.kamicemc.se
ROSENGRENS • Box 315, 192 30 SOLLENTUNA • 010-209 51 36 • www.rosengrens.se

 A PART OF KAMIC COMPONENTS

De flesta verksamheter behöver säker elförsörjning

Saft erbjuder ett brett program av batteri teknologier skräddarsydda för att möta krävande militära och civila behov. Laddningsbart NiCd och primära litium batterier har bevisad prestanda under många år i krävande applikationer runt om i världen. Den senaste litium-jon teknologin är framtagen för att kunna erbjuda en unik kombination av laddningsbarhet och en bred användningstemperatur i ett litet och lätt format.

Huvudkontor/försäljning:

Jungnergatan, Box 709, 572 28 Oskarshamn
Tel 0491-68 020, Fax: 0491-68 085

Teknik/försäljningskontor:

Illervägen 6, 352 45 Växjö
Tel: 0470-452 47, Fax: 0470-452 57

Bättre och färre sjömärken

Antalet sjömärken i skärgårdarna halveras och de kvarvarande rustas upp. Efter decennier av eftersatt underhåll har man undertecknat en överenskommelse med Sjöfartsverket som ska utföra jobbet.

Redan år 2000 konstaterades att det fanns ett trängande behov av upprustning av de militära sjömärkena. Många är byggda i trä och hade börjat ruttna.

– Märkena visar var våra leder ligger och är centrala för navigeringen så det är viktigt att de rustas upp. Dessutom riskerar många märken idag att bli en risk för tredje man. Bultar och skruvar hade börjat lossa och om någon börjar klättra i dem kan det bli farligt, säger Christer Nilsson på marinbasen i Karlskrona som leder upprustningsarbetet tillsammans med en kollega.

Eftersom det numera saknas interna resurser i försvaret för underhåll av sjömärken, beslöt man 2007 att lägga ut arbetet på en extern aktör. Men på grund av de sekretessbestämmelser som omgärdar sjölederna har upphandlingsarbetet stoppats av jurister och säkerhetsfolk redan innan de hunnit påbörjats. I fjol lyckades man dock sluta en överenskommelse med Sjöfartsverket.

– Det är ju trots allt en statlig myndighet och man ansåg väl att det var mer okej att anlita dem än en någon helt privat. Men de som ska syssla med det här måste genomgå säkerhetskurser hos oss och använda särskilda datorer, säger Christer Nilsson.

UNDER KOMMANDE ÅR ska Sjöfartsverket ta hand om drygt 5 000 objekt, varav flera bestående av upp till tre fyra enheter med

Christer Nilsson

Foto: Privat

exempelvis märke, fyr och båk. En del ska återställas, andra rivs. När arbetet är slutfört ska det finnas mellan 2 500 och 3 000 objekt kvar.

– Vi har minskat antalet leder och behöver inte fler än så, säger Christer Nilsson.

I samband med upprustningen ska flera märken nyttillverkas i ett mer beständigt material. Idag är många gjorda av trä vilket begränsar livslängden. För att minska risken för personal och tredje man, skydda den yttre miljön, skapa längre underhållsperioder och kvalitetssäkra leder mot gällande norm, ska fokus vid design av ny materiel läggas på dessa områden

– **DET HAR NOG** aldrig funnits en standard för hur våra sjömärken ska se ut. Man har tagit med sig material ut till öarna och gjort det man velat och kunnat av det. I framtiden hoppas vi att märkena ska tillverkas inomhus på vintern och sedan köras ut framåt sommaren. Det här kommer att göra skötseln av dem mer praktisk, men de kommer inte alltid att bli lika vackra och trevliga som våra gamla märken. Handlar det om större förändringar måste vi ta diskussioner med markägaren.

Foto: Privat

Militära sjömärken saknar standardiserat utseende och kan därför bara tolkas av de invigda.

Nytt avvikelssystem testkörs

Försvarsmakten kan få ett gemensamt system för avvikelserapportering. Ambitionen är att testköra det under våren.

Enligt kommandörkapten Henrik Undén, stabsofficer på prod marin sjösäk, är samtliga tre försvarsgrenar i behov av nya avvikelserapporteringssystem. Marinen blir av med sitt Dius i och med att Lotus försvinner. Armén har endast ett pappersbaserat system och flyget behöver uppdatera sitt. Försvarsmakten såg då möjligheten att skapa ett nytt, försvarsmaktsgemensamt system med hjälp av en tilläggsmodul i Prio.

– **FÖRDELEN MED ETT** gemensamt system är att olyckorna kommer att beskrivas på samma sätt, oavsett vem som rapporterat in dem. Det underlättar analyser och jämförelser, säger Henrik Undén.

Ambitionen är att systemet ska testköras under våren.

– Grunderna i systemet är i princip klara med de praktiska bitarna som blanketter, inmatning och så vidare. Men vi behöver kunna koppla det till materielstrukturen också och det kan inte ske förrän till sommaren 2015, säger Henrik Undén. ▶

Vill du göra samhällsnytta och bidra till Sveriges oberoende i världen? FRA söker nu ytterligare medarbetare till säkerhetsfunktionen. Är du den vi söker kan vi erbjuda en miljö med unik kompetensbredd, stor gemenskap och goda möjligheter till utveckling.

Säkerhetsunderrättelseexpert

Ditt uppdrag

Som säkerhetsunderrättelseexpert ansvarar du för att bedöma sårbarheter och risker samt ta fram den hotbild som existerar mot myndigheten. I detta arbete ingår att, i samarbete med internt ansvariga för olika inhämtnings- och analysfunktioner, inhämta och bearbeta information om eventuella hot samt göra en analys av verksamheten där du bedömer vad som är skyddsvärt. Utifrån aktuell hotbild görs en säkerhetsanalys där du med identifierade risker som utgångspunkt tar fram en säkerhetsplan vilken innehåller förslag på sårbarhetsreducerande åtgärder som du delger berörda parter internt. Du planerar och initierar sedan genomförandet av nödvändiga åtgärder tillsammans med övriga kollegor på säkerhetsfunktionen.

En viktig uppgift i rollen är ansvaret för att ta fram och genomföra utbildningar i den hotbild som berör FRA och innehållet i säkerhetsplanen. I tjänsten ingår även utförande av planlagda eller händelsemotiverade internkontroller, uppföljning av säkerhetsincidenter och göra en bedömning på vilka åtgärder som ska vidtas. Du kommer även att fortlöpande arbeta med granskning och utveckling av regelverk och rutiner för FRA:s verksamhet.

Arbetet som säkerhetsunderrättelseexpert innebär dagliga kontakter med myndighetens anställda och ställer höga krav på kunskap om de olika avdelningars verksamhetsområden för att på ett korrekt sätt kunna genomföra säkerhetsanalyser. Arbetet bedrivs även i samverkan med andra underrättelsefunktioner, t.ex. SÄPO, MUST, RPS, MSB, FOI, FMV, FORTV etc. Resor inom Sverige förekommer och kan förekomma utomlands.

Du kan

Vi söker dig som har:

- Underrättelseutbildning vid Försvarsmakten, Polisen eller motsvarande
- Erfarenhet av underrättelsearbete i en stabsfunktion, gärna på en statlig myndighet
- God datavana och är väl förtrogen med Office-paketet eller motsvarande
- Goda kunskaper i svenska och engelska, både i tal och i skrift
- Körkort

Du är

Lämplig kandidat är beslutsam med gott omdöme, har hög integritet och lojalitet. Rollen innebär omfattande kontakter med olika funktioner internt och externt, framförallt andra myndigheter, vilket ställer höga krav på samarbetsförmåga, tydlighet i kommunikation både muntligt och skriftligt, samt förmågan att skapa relationer.

Mer information

Arbetsplatsen är belägen i närheten av Drottningholm, cirka tio minuter med buss från Brommaplan. Svenskt medborgarskap är ett krav, och innan du anställs vid FRA kommer omfattande säkerhetsprövning med registerkontroll att göras. Vi tillämpar sex månaders provanställning. För mer information är du välkommen att kontakta Henrik Thernlund på telefon 08-471 46 00. Fackliga företrädare nås på samma nummer.

Ansök och läs mer på fra.se

Säkerhetsskyddshandläggare

Ditt uppdrag

Som säkerhetsskyddshandläggare ansvarar du för att flödet av säkerhetsärenden på säkerhetsfunktionen fungerar enligt fastställda rutiner. Detta innebär handläggning och administrering av ärenden som t.ex. registerkontroll, ID-kort, besökstillstånd till våra anläggningar och fototillstånd samt skyddsobjektshantering. Du kommer att arbeta med behörighetshantering och se till att registret över anställdas behörigheter är korrekt och uppdaterat. Dina arbetsuppgifter omfattar även säkerhetsrapportsammanställningar.

Du ansvarar för administration av säkerhetsskyddsavtal (SUA) och kontroll av de leverantörer som omfattas av dessa. Du ser till att externa leverantörer skickar in rätt underlag för att kunna genomföra nödvändiga kontroller samt att hela tiden hålla dig uppdaterad om leverantörers verksamhet så att den och eventuella förändringar i denna är förenliga med FRA:s krav på säkerhetsskydd. Du kommer även att genomföra utbildningar hos leverantörer i vilka rutiner och processer som är avgörande för att ha ett lyckat samarbete med FRA.

I tjänsten ingår hantering av inkommen post och mail till avdelningen och säkerställande att de levereras till rätt person. Administration av avdelningens IT-system och hantering av ärenden med vakten är också en väsentlig del av arbetet. Då brådskande ärenden kan uppkomma och kräva direkt hantering bör du ha möjlighet att ta dig till arbetsplatsen med relativt kort varsel. Resor inom Sverige och utomlands kan förekomma.

Du kan

Vi söker dig som har:

- Minst gymnasial utbildning, gärna med administration som inriktning
- Erfarenhet av att arbeta med administrativa uppgifter inom offentlig och/eller privat sektor
- God datavana som är väl förtrogen med Office-paketet eller motsvarande
- Goda kunskaper i svenska och engelska språket, både i tal och i skrift
- Körkort

Du är

Som person trivs du med att vara del av ett team och har god samarbetsförmåga men är samtidigt självständig och självgående. Du tycker om att arbeta strukturerat och har hög kvalitetsmedvetenhet. Lämplig kandidat är beslutsam med gott omdöme, har hög integritet och lojalitet.

Mer information

Arbetsplatsen är belägen i närheten av Drottningholm, cirka tio minuter med buss från Brommaplan. Svenskt medborgarskap är ett krav, och innan du anställs vid FRA kommer omfattande säkerhetsprövning med registerkontroll att göras. Vi tillämpar sex månaders provanställning. För mer information är du välkommen att kontakta Henrik Thernlund på telefon 08-471 46 00. Fackliga företrädare nås på samma nummer.

Ansök och läs mer på fra.se

Upplagda båtar går sönder i en takt som närmar sig materielförstörning och borde betraktas som ett systemfel, menar Henrik Undén.

Upplagda stridsbåtar går sönder

”Kostsamt och äventyrar säkerheten”

I samband med uppläggning av stridsbåtar uppstår ibland problem med att materiel går sönder och inventarier försvinner. Rutinerna har förbättrats, men fortfarande återstår en del arbete.

I en avvikelserapport från Amf 1 i maj förra året beskrivs omfattande fel och brister i samband med en beställning av sammanlagt 16 stridsbåtar. Båtarna, som legat i förvaring på land, var i dåligt skick vid leveransen och tre av dem gick inte ens att köra. I den ena hade 300 liter vatten läckt in i maskinrummet och frusit till is. På en annan var sjövattnet filtret trasigt. 150 liter vatten hade trängt in i förpiken, frusit och sprängt sönder durken till tomtankarna. Förbandet fick då tre andra båtar, men även dessa hade brister. Exempelvis var takluckan över navigatörsplatsen öppen på en av dem och det var blött och fuktigt, även på insidan av panelerna i styrhytten.

– **IBLAND KAN DET** uppstå en del problem när båtarna varit upplagda en längre tid, som exempelvis att packningar torkar. Felen kan vara mycket svåra att upptäcka vid en besiktning och visar sig först efter att båtarna körs några dagar, säger sjösäkerhetsofficer Håkan Persson på Amf 1.

Samtliga båtar som förbandet sjösatte 2013 hade också brister i inventarierna. I avvikelserapporten uppges att skyttekompaniet lagt ner cirka 500 timmar för att få ordning på båtarna. Därutöver har teknisk avdelning tagit hand om de fel som skyttekompaniet inte löst på egen hand.

– En materielförstörning av denna omfattning borde betraktas som ett systemfel, säger kommandörkapten Henrik Undén på prod marin sjösäk. Brister i Försvarsmaktens rutiner kostar inte bara pengar utan kan också äventyra säkerheten. Om besättningen

tror att uttagen materiel är översedd, fungerande och säker kan det leda till olyckor när det visar sig att så inte är fallet. Därför är det bra att personalen på amfibie går igenom båtarna innan användning samtidigt som det är tråkigt att det behövs.

FÖRBANDET HAR SEDAN 2011 anmält behov av bättre förvaringsmöjligheter på land och just nu pågår byggande av skärmtak. Men ytterligare översyn krävs och ärendet har lämnats vidare till prod marin sjösäk på Högkvarteret. Där hamnar avvikelser som är för omfattande för att förbanden själva ska hantera dem. Stabsofficer och kommandörkapten Karl-Henrik Anner handlägger ärendet.

– Jag har ställt frågan till FMV om de kan utreda händelsen. Normalt sett är det teknikkontoret som ska ta hand om en sådan här utredning, men eftersom de är så involverade i det som skett anser jag inte att det är lämpligt.

Anner tillägger dock att hanteringen av stridsbåtar som inte är i bruk förbättrats avsevärt genom åren. Framför allt sedan teknikkontoret bildades 1999. Numera genomförs regelbunden service och underhåll. Att båtarna läggs upp på land när de tas ur drift, istället för som tidigare, ligga i sjön året om, är också ett steg i rätt riktning.

– Men oavsett hur de förvaras måste de skyddas på något sett. Nu har de legat under bar himmel och det har kommit in vatten i dem. Men exakt vad som hänt och varför vill jag inte spekulera i. Det får utredningen visa. Det väsentliga är att vi kan lära av detta och vad vi bör göra för att förhindra en upprepning av det inträffade.

Karl-Henrik Anner

Foto: Privat

Växande erfarenhetsbank allt mer användbar

Rapportflödet till marinens erfarenhetsbank har tagit fart och databasen får allt större användningsområde. Men för att systemet ska fortsätta att utvecklas måste inrapporteringen fortgå.

– Vi blir aldrig bättre än det underlag vi får in, säger örlogskapten Thomas Ohlsson, på funktionsenheten vid Sjöstridsskolan.

På varje förband finns en erfarenhetshandläggare. Till denne rapporteras problem som uppstår i verksamheten för att sedan analyseras och åtgärdas. Därefter rapporteras den samlade erfarenheten – problem, analys och eventuell åtgärd – från förbandet till en maringemensam databas som är knuten till Sjöstridsskolan där Thomas Ohlsson arbetar tillsammans med två analytiker.

– **VI KAN DRA** mer övergripande och generella slutsatserna än på lokal nivå och upptäcka problem som rör fler förband. Man kan säga att förbanden avhjälper symtomet på ett problem medan vi försöker hitta, och åtgärda, de bakomliggande orsakerna.

Två gånger om året hålls marinens erfarenhetsmöten. Då träffas representanter från olika delar av marinen för att granska inkomna rapporter och besluta om vem som ansvarar för att problemen åtgärdas. Efter större övningar och insatser sammanställs också

rapporter utifrån de erfarenheter som gjorts. Rapporterna skickas sedan ut i organisationen.

– Det gör vi för att öka spridningen av kunskap och för att inte behöva vänta till våra erfarenhetsmöten. Vissa saker behöver uppdateras snabbare, säger Thomas Ohlsson.

SYSTEMET INFÖRDES i början av 2000-talet. Inledningsvis var rapporteringsviljan låg, men efterhand har underlaget vuxit och idag finns cirka 2000 rapporter samlade i erfarenhetsbanken. Den är uppdelad i två grupper utifrån sekretessregler. Den öppna delen är tillgänglig för alla som har access till försvarets intranet. Den hemliga delen finns hos erfarenhetshandläggarna vid respektive förband och kan kviteras ut där. Enligt Thomas Ohlsson är erfarenhetsunderlaget nu tillräckligt bra grund för att dra mer generella slutsatser.

– Men det kan alltid bli bättre. Om vi exempelvis tittar ännu djupare i materialet skulle det kunna ge förutsättningar att få större effekt av varje satsad krona.

Foto: Privat

Thomas Ohlsson

Akademiker försäkring

En hemförsäkring som passar dig

Oavsett om du bor i hus, bostads- eller hyresrätt kan du teckna vår förmånliga hemförsäkring. Den har ett försäkringsbelopp upp till 1.000.000 kronor för att minimera risken att du är underförsäkrad.

Vill du veta mer eller teckna vår Hemförsäkring? Ring oss på 020-51 10 20 eller gå in på www.akademikerforsakring.se/officersforbundet

OSMA Torkpaneler för skor, handskar, dykdräkter, kemdräkter, larmställ, tuber mm. Torkskåp i en mängd olika utföranden. Alla paneler tillverkade i rostfritt material.

POWERFLARE Övärderlig vid avspärrning eller trafikledning. Levereras inkl laddbox för 12 / 24V. 10 olika blix och blinkinställningar. Robust konstruktion som tål det mesta. Rött, gult, blått, grönt, vitt eller infrarött sken.

SLANGVÅRD Maskiner där du tvättar, provtrycker, torkar och rullar upp i ett moment. En person färdigställer lätt 10 st slangar per timme. Kompakta byggmått gör den lättplacerad. 6 olika maskintyper från ca 100.000 – ca 1.000.000:-. Slanghyllor, blötläggningsskar mm.

WERMA
WERMLANDS MASKIN AB

Årbäck 409, 660 52 Edsvala | Telefon: +46 (0)54 51 02 00

Mail: info@werma.se | Hemsida: www.werma.se

JÄMSTÄLLDHETSARBETET ORDERSÄTTTS PÅ A9

På Artilleriregementet A9 i Boden har man i två år arbetat aktivt med jämställdhet. Regimentet uppfattar att man fått till en positiv trend, även om det inte märktes tydligt i den senaste medarbetarundersökningen.

På A9 är likabehandlingsarbetet tydligt förbandschefens ansvar. Regementsförvaltare Peter Hämphälä deltar som ordförande i de fyra årliga mötena som arbetsgruppen för likabehandling har på förbandet. På så vis kommer frågorna upp på chefsbord och tas omhand. Vidare har förbandsledningen varit mycket aktiv i sitt stöd till utvecklingsgruppen för kvinnor på A9 (UG-K). Den har vuxit fram genom en sammanslagning av det tidigare nätverket för kvinnliga värnpliktiga och nätverket för officerare och anställda kvinnor.

– De har skapat en positiv trend. Chefen är tydlig med stödet till dem. Deltagandet schemaläggs, det är inte frivilligt utan sker på arbetstid, men oftast på kvällar för att inte konkurrera med den dagliga verksamheten, säger Peter Hämphälä, regementsförvaltare på A9 och den som är sammanhållande för regementets likabehandlingsarbete och även utvecklingsgruppens kontaktperson mot regementsledningen.

A9 har även ett samarbete med polisen i Norrbotten och har skapat ett projekt där tre kvinnor ingår i syfte att stimulera fler kvinnor att söka sig mot högre befattningar. Dessutom samarbetar A9 med grannförbandet I19 för att hitta kvinnor som kan vara mentorer för yngre kvinnor som är soldater och officerare.

– Idag finns inte så många kvinnor på högre positioner. Då blir det kanske lätt att tänka att min karriär slutar vid kapten eller major, för den gör ju det för alla andra kvinnor. Därför är det viktigt att försöka visa på de kvinnor som faktiskt valt att ta ett steg framåt, säger plutonchef Alicia Alkert som är ordförande i UG-K på Artilleriregementet.

När det gäller programmet för att skapa ett intresse att söka sig mot högre poster betonar Peter Hämphälä att det inte handlar om någon kvotering.

– Vi vill ha en jämnare könsfördelning, genom hela organisationen och få in fler av det underrepresenterade könet. Men det är alltid kompetensen som styr. Ingen får något bara för att den är kvinna – utan du måste ha kompetensen – och vara kvinna. Kvinnorna själva är väldigt tydliga med att de inte vill ha någon gräddfil, säger han.

Han förklarar att om någon kvinna, eller man, får ett nej i personalförsörjningsnämnde försöker förbandet följa upp det med individen och ge mycket tydliga besked varför utfallet blev som det blev och hur individen kan göra för att få bättre meriter.

– Exempelvis: Vi vill se dig i en mera prövande befattning för att kunna se din potential, vill du ha den här befattningen istället, så att du får visa vad du går för, säger Peter Hämphälä.

Peter säger också att förbandet upplever att de får bra stöd från Högkvarteret i sitt lokala arbete.

ARTILLERIREGEMENTET SOM HELHET

ligger 10–17 procentenheter över Försvarsmaktens snitt i förra årets medarbetarundersökning, FM Vind, när det gäller frågorna om förbandet arbetar aktivt med att leva upp till Försvarsmaktens värdegrund, om förbandet behandlar män och kvinnor på ett jämställt sätt, samt om medarbetarna behandlar varandra på ett respektfullt sätt.

Fast i svaren från regementets kvinnor är resultatet sämre. Fler än snittet i försvaret anser att regementet satsar aktivt på arbetet med värdegrund. Fast på frågorna om kvinnor och män behandlas på ett jämställt respektive respektfullt sätt ligger svaren under genomsnittet. Dock är det vanskligt att dra långtgående slutsatser ur resultatet, då färre än hälften av de anställda kvinnorna svarat på frågorna.

– Jag har svårt att svara på varför det ser ut så, säger Peter Hämphälä och fortsätter:

– Vi har skickat med ett antal frågor till det planeringsinternat som vår utvecklingsgrupp-kvinnor ska ha under två dagar med start i veckan. Det är ordersatt att samtliga kvinnor på förbandet ska delta, även om några enstaka sagt att de inte vill. Jag och vår förbandschef åker ut till mötet för att förklara vad vi vill med det här. Det handlar inte endast om att ta vara på den enskildes behov utan handlar om att bidra till att utveckla hela regementets verksamhet.

UTVECKLINGSGRUPPEN FÖR KVINNOR

ses som en viktig beståndsdel i jämställdhetsarbetet på förbandet. Och enligt ordföranden i UG-K är det positivt att ha en kontaktperson i förbandsledningen.

– Att vi har en kontaktperson som är så pass högt uppsatt gör att det vi lyfter upp verkligen tas emot hos förbandsledningen, säger Alicia Alkert, ordförande i UG-K.

Bland annat har man lyft praktiska detaljer, som behov av duschdraperier och även ombytesmöjligheter på logementen. I år ska man satsa på materiel och persedelfrågor. De konkreta åtgärderna är inte oviktiga, men ordföranden anser att det finns andra saker som faktiskt är viktigare.

Peter Hämphälä

Foto: Privat

Alicia Alkert

Foto: Privat

UG-K hade en heldag under hösten där deras medlemmar ledde seminarier med hela förbundet. Syftet var att få igång en diskussion kring likabehandling, men också att sprida information om vad man gör.

– Fokus är på att skapa gemenskap och utveckling för förbundet som helhet. Det gör vi genom att fundera över normer och kulturer. När vi förstått dem kan vi utveckla verksamheten. För mig är det konkreta är inte lika intressant som det som inte går att ta på. Jag uppfattar att tematagen och diskussionerna togs emot väl av kollegorna på förbundet. Jag tror att vi i utvecklingsgruppen måste vara transparenta så att övriga vet vad vi gör. Alla våra protokoll är öppna och finns på förbundets intranät så att alla kan se dem, säger Alicia Alkert.

Just att skapa gemenskap bland kvinnorna har också ett värde i sig, anser ordföranden.

– Du kanske märker att jag trycker mycket på gemensamhetsbiten. Det är faktiskt väldigt viktigt med tanke på var vi ligger i Sverige. De flesta kvinnorna har flyttat hit. Då kan det vara svårt att bygga upp ett nytt kontaktnät. Även om Försvarsmakten är väldigt bra på att skapa gemenskap i gruppen, där de flesta är killar, vill du som tjej ofta ha tjejkompisar också. Genom att skapa gemenskap mellan oss kvinnor på förbundet hoppas vi att fler stannar kvar både i Boden och i Försvarsmakten, säger Alicia Alkert.

Hon uppfattar att flera kvinnor som kommer till förbundet initialt är skeptiska till att delta i utvecklingsgruppen.

– I vintras fick vi många nya kvinnliga officerare och soldater. Det är ordersatt att de ska delta i vårt kommande planeringsinternat för att kunna ta ställning till om de vill vara med. Nyanställda från andra förband har ofta en negativ attityd, men har ofta sagt att 'det här är ju svinbra' efter att ha deltagit i introduktionen.

Regementet sponsrar även aktiviteter för de anställda kvinnorna. Våruset skapar sammanhållning, men bidrar även till rekryteringen av fler kvinnor

SAMTIDIGT HANDLAR ARBETET på regementet också om att agera i vardagen om någon inte agerar med respekt mot kvinnor, eller andra underrepresenterade grupper.

– Min uppfattning är att så fort det dykt upp ett rykte om det, eller varit en bekräftad incident där någon kvinna, eller annan anställd, behandlats respektlöst, har vi tagit tag i det med kraft. Vi har satsat på att höra alla inblandade parter och samla fakta. Alla måste uppleva att de lyssnas på. Därefter ser vi hur vi bedömer incidenten och vidtar de åtgärder vi finner lämpliga och behövliga. Vi hade exempelvis en kadett som agerade olämpligt och därför inte anställdes då han uppenbarligen inte delade FM:s värdegrund, säger Peter Hemphälä.

DANIEL SKOGLUND

Tänk på din trygghet. Det gör vi.

Vad händer med dig och din familjs ekonomi om du skulle råka ut för en olycka eller bli långvarigt sjuk? Officersförbundet har tänkt på dig och satt ihop ett försäkringspaket som skyddar dig.

Läs mer om dina medlemsförmåner på www.officersforbundet.se eller kontakta medlemsservice på telefon 08-440 83 30.

Analys:

ONT OCH GOTT I UKRAINA

Det finns väldigt många tvärsäkra åsikter om Ukraina i Sverige. Sällan har så många upprörda läsare tagit kontakt med mig som under de senaste veckorna då jag har pendlat mellan Moskva och Kiev.

Antingen anser man att jag är en idiot som inte förstår att de som står på Majdan är ett gäng blodtörstiga fascister. Eller också är man upprörd över att den svenska pressen inte entydigt kan ta ställning för de modiga demokratikämparna.

I Sverige vill man till varje pris pressa in händelserna i Ukraina i en begriplig dikotomi. Det ska finnas onda och goda. Och faktum är att det finns det i Ukraina. För att vara mer exakt: Såväl modiga demokratikämpare som högerextremister har stått på Majdan. Men det betyder inte att man förstår skeendena där genom att lägga ett svartvitt raster över dem.

Majoriteten av ukrainarna som har stått på Majdan är fredliga medborgare som kämpar för demokrati. Att de vill närma sig Europa står klart. Samtidigt har majoriteten inte en aning om vad associationsavtalet med EU hade inneburit i praktiken. Europeiska värderingar som till exempel HBTQ-rättigheter är inte på Majdans agenda. Det här är något som vissa svenska bedömare verkar han en påfallande naiv uppfattning om.

Det finns ett livligt civilsamhälle i synnerhet i västra Ukraina, en tradition av aktivism som var motorn under den orange revolutionen 2004–2005. (Utan den orange revolutionen är det tveksamt huruvida Euromajdan någonsin hade blivit verklighet.) Det finns ett brokigt spektrum medier som visserligen ofta ägs av inflytelserika personer med en politisk agenda, men som under de senaste åren har utvecklat en allt starkare yrkeskunskap. Ukraina har en hel del verktyg när det gäller att bygga ett öppet och demokratiskt samhälle. Problemet är inte att verktygen fattas utan att vissa förutsättningar måste vara på plats.

DET STÖRSTA PROBLEMET är inte Rysslands försök till inblandning. Det är Ukraina självt. Den ständiga politiska instabiliteten i landet har att göra med en bristande politisk tradition, en svartvit

världsbild och oförmåga till kompromisser. Detta ser man tydligt i sammansättningen av den nya övergångsregeringen, där man har gett aktivister och journalister ledande positioner men inte verkar ha gjort några försök till att skapa en bred samlingsregering för att ena landet.

Den nya premiärministern Arsenij Jatsenjuk uttalade sig visserligen på ett för ukrainska förhållanden befriande nyktert sätt då han sade till BBC att den nya regeringen består av ett gäng politiska självmördare.

– Vi står på katastrofens rand och kommer att tvingas fatta en mängd ytterst impopulära beslut. Välkomna till helvetet! sade Jatsenjuk.

Statsskulden uppgår till 35 miljarder dollar och enligt vissa uppgifter har Ukraina i praktiken redan gått i konkurs. Även om både EU och USA har lovat bistå är smärtsamma reformer av nöden.

DÄREFTER EXPLODERADE KRIM, på ett sätt som inte var svårt att förutse. Konflikten mellan ukrainsk- och rysktalande är obetydlig på vardaglig nivå, delvis eftersom ukrainarna i praktiken är mycket mer pragmatiska än sina politiker. Själv har jag ofta talat ryska i Ukrainas västliga delar utan att råka ut för negativa reaktioner. Många ukrainare är vana vid att använda bägge språken parallellt och i både radio och tv hör man ofta ryska och ukrainska talas i samma program.

Samtidigt ligger en häxbrygd av misstänksamhet, stridande identiteter och opportunistiskt ständigt och jäser under ytan. Reaktionen i det rysktalande östra och södra Ukraina mot Euromajdan var lätta att förutse och kunde ha dämpats om det nya styret haft ett uns självbehärskning. Istället annullerade man omedelbart språklagarna som ger ryskan regional status i vissa städer (bland annat Luhansk, Donetsk och Odessa).

Den inrikespolitiska situationen i Ukraina är inte svart-vit.

Svaret lät inte vänta på sig. På Krimhalvön hissades den ryska flaggan i Sevastopol och tusentals demonstranter samlades i Simferopol där masslagsmål bröt ut mellan proryska och proukrainska demonstranter. Därefter ockuperades regerings- och parlamentsbyggnaden i Simferopol av väpnade proryska styrkor. Inspirerade av Majdan byggde de upp barrikader och satte upp skylten ”Krim är Ryssland”.

MEN DET FINNS också en vilja till försoning. Invånare i västra Ukrainas ukrainsktalande bastion Lviv har fört kampanjer där man uppmanar alla att tala ryska under en dag – en gest av solidaritet med de tiotusentals ryskspråkiga som demonstrerade på Majdan sida vid sida med sina landsmän. Kampanjen bevisar att förhållandet mellan språkgrupperna är bättre än sitt rykte. Det är också bra att komma ihåg att över hälften av invånarna på Krimhalvön vill att området ska tillhöra Ukraina, enligt den senaste opinionsundersökningen från maj 2013.

Samtidigt går det inte att blunda för den reella risken att Ukraina håller på att driva isär, en process som har pågått med varierande hastighet ända sedan självständigheten år 1991. Ukraina har fortfarande aldrig haft någon ledare som uppfattas som legitim i hela landet – alla valda presidenter har haft en tydlig regional väljarbas som man inte har lyckats utvidga.

Fungerande demokratier med dess starka institutioner skapar politiker som förmår växa med sin uppgift. En president kan bli hela folkets president också om hon eller han från början uppfattades som representant för en särskild grupp. Någoting dylikt har vi aldrig sett skymten av i Ukraina, där varken Viktor Jusjtjenko eller Viktor Janukovyjtj – demokratiskt valda i fria och rättvisa val – klarade av att bredda sin väljarbas. Det handlade inte bara om deras bristande förmåga, poängen är att de aldrig

försökte. Bägge prioriterade istället sin egen grupp och att placera ut pålitliga allierade på viktiga positioner.

JULIJA TYMOSJENKO HÄLSAS i dag som en politisk hjälte i väst. I många ukrainares ögon är hon sinnebild för landets största problem: en demagog som har gjort sin personliga förmögenhet genom skumraskaffärer på statens bekostnad. På 1990-talet kontrollerade Tymosjenkos bolag United Energy Systems all gasimport till Ukraina från Ryssland och blev stenrik. Det fanns bara ett sätt hon kunde bli rik på, nämligen genom att köpa gas billigt från Ryssland och sälja den dyrt till ukrainarna. Många har därför svårt att tåla Tymosjenkos dramatiska utspel om hur Majdan lyckades befria Ukraina från ”cancern”.

VART ÄR ALLTSÅ Ukraina på väg i dag? Formellt sett är riktningen klar. Den nya regeringen har fått ett entydigt mandat av Majdan att jobba för EU-integration. Den tillfälliga premiärministern Arsenij Jatsenjuk är en uttalad EU-vän. Minst 88 människor har dött på Kievs gator i demonstrationer som inleddes i protest mot det havererade associationsavtalet med EU.

Ändå vet vi inte hur det kommer att gå. Att bygga demokrati är ingenting som görs på en natt och att ena ett splittrat land kräver ett annat slags mod än att stå på Majdan och skrika slagord. Det kräver mod att utstå kritik från sina egna och kraft att slå sig lös ur sina egna dogmer.

ANNA-LENA LAURÉN
är Moskva-korrespondent för
Hufvudstadsbladet och Svenska Dagbladet

FOTNOT: Texten skrevs 27 februari. Samma dag började omärkta ryska trupper röra sig på Krim

FÖRBUNDSNYTT

SENASTE NYTT FRÅN
OFFICERSFÖRBUNDET

HAR DU KOLL PÅ ARBETSRÄTTEN

Officersförbundet genomför varje år ett antal fackliga utbildningar där du som är medlem i förbundet kan lära dig mer om de lagar och regler som styr arbetsmarknaden. Läs mer på www.officersforbundet.se.

ÄR DU RÄTT FÖRSÄKRAD?

Genom ditt medlemskap i Officersförbundet kan du teckna ett antal personförsäkringar. Vet du vilka försäkringar som du tecknat? Logga in på förbundets hemsida och kontrollera ditt försäkringsskydd.

Foto: Blend Images - Masterfile - Scapix

43 tvister är lösta, bland annat lyckades förbundet förhindra lönesänkningar för fyra medlemmar.

Långdragna tvister lösta

Fyrtiotre tvister som hade pågått under en längre tid utan att någonting hände har nu äntligen blivit lösta. I många fall har inte bara medlemmarna fått upprättelse och fått den ersättning de hade rätt till utan Försvarmakten har också betalat ut skadestånd till förbundet och berörd officersförening i 17 av dessa tvistefall.

– Sedan 2011 har tvisteförhandlingar med Försvarmakten kommit att dra ut på tiden allt mer. Då vi uppfattade situationen som ohållbar i slutet av förra året valde vi att den 5 november påkalla tvisteförhandling för förhandlingsvägran i de tvisteförhandlingar som då i vissa fall hade pågått i mer än två år, säger Niklas Simson, Officersförbundets förhandlingschef

Inga ursäkter

Resultatet av tvisteförhandlingen om förhandlingsvägran blev att Försvarmakten konstaterade att man visserligen hade förklaringar till varför hanteringen kommit att dra ut på tiden, men att man inte hade några ursäkter. Därför kom

parterna överens om ett skadestånd om 30.000 kronor och därutöver ett vite om 100.000 kronor som skulle falla ut till förbundet om Försvarmakten inte före den 14 februari 2014 hade fullgjort sina åtaganden i tvisteförhandlingarna.

När vi nu passerat den 14 februari kan vi konstatera att åtgärden att påkalla tvisteförhandling för förhandlingsvägran har fått önskat resultat. Försvarmakten har fullgjort sina åtaganden och sammantagtningsvis är resultatet följande:

- Sedan den 5 november 2013 då förbundet påkallade tvisteförhandlingen om förhandlingsvägran och fram till den 14 februari 2014 har vi slutfört 43 tvister.

- Av de 43 tvisterna fick Försvarmakten betala skadestånd i 17 fall. Beloppen varierar mellan 5.000 kronor och 95.000 kronor. Den totala summan uppgår till 380.000 kronor.

- Totalt har ca 950 medlemmar berörts direkt av tvisterna och några av resultaten är:

- Försvarmakten hade i samband med byte av befattning sänkt lönen för fyra medlemmar med mellan -1.076 kr/mån och -1.400 kr/mån. Då Försvarmakten inte kunde visa att lönesänkningen följt regelverket får medlemmarna behålla sina tidigare löner.

- Efter tjänsteresa och övning fick cirka 20 medlemmar rätt till traktamente, förrättningsstillägg och logitillägg istället för endast fri mat, fritt logi och tjänstgöringstillägg om 62 kr/dygn. Något de tidigare nekats.

- En medlem fick sin sparade semester utbetald som kontant ersättning inför pensionsavgång, vilket Försvarmakten tidigare nekat.
- Två medlemmar fick övertidsersättning om 8.635 kronor respektive 9.309 kronor efter en utrikes tjänsteresa, vilket Försvarmakten tidigare nekat.
- Av en medlem begärde Försvarmakten återbetalning av medföljandetillägg och utlandslön om 8.977 kronor. Då Försvarmakten inte kunde styrka hur skulden hade uppkommit avskrevs den.
- Tre medlemmar hade felaktigt hanterats som direktrekryterade vid en internationell militär insats. Efter tvisten fick två av dem ytterligare 17.477 kronor och en av dem ytterligare 13.454 kronor i ersättning.

- Elva medlemmar fick inte sin jourersättning som varierade från cirka 16.000 kronor till cirka 31.000 kronor utbetald. Efter att föreningen begärt utbetalning fick de slutligen utbetalt, dock fyra månader för sent. Försvarmakten fick därför betala 95.000 kronor i skadestånd till förbundet.

- En medlem fick ersättning för endagsförrättning och årskort på SL till ett värde om totalt 28.100 kronor som Försvarmakten tidigare nekat.

- Två medlemmar fick ersättning för uppkommen insats om 2.000 kronor respektive 4.000 kronor som Försvarmakten tidigare nekat.

- Försvarmakten hade krävt återbetalning av reseförskott för nio medlemmar med belopp mellan 220 kronor och 3.279 kronor. Då det visade sig att Försvarmakten gjort återkraven för sent avskrevs ärendena.

OFFICERSFÖRBUNDET PÅ FACEBOOK

Officersförbundet finns på facebook. Där kan du bland annat få glimtar av förbundets dagliga verksamhet.

Välkommen att säga vad du tycker om Officersförbundet och Försvarsmakten och dela med dig av information du tror är intressant för andra medlemmar.

MEDLEMSSTATISTIK

Yrkesverksamma, 26/2 2014

Yrkesofficer	9075	(+62)
Reservofficer	53	(-2)
Soldat/gruppbefäl	3944	(+38)
Hedersmedlem	2	(+0)
Övrig	97	(-3)

- Ca 70 medlemmar fick ersättning för övertid istället för måltidsuppehåll samt logitillägg efter genomförd högvaktstjänstgöring som Försvarsmakten tidigare nekat. Därutöver fick Försvarsmakten betala 40.000 kronor i skadestånd till förbundet.
- 47 medlemmar fick rätt till logitillägg efter en tjänsteresa som Försvarsmakten tidigare nekat. Därutöver fick Försvarsmakten betala 10.000 kronor i skadestånd.

Samtliga 43 tvister är slutligt justerade i protokoll, men det kan ta ytterligare någon vecka innan HKV har hunnit delge berörda förband. Kansliet bevakar att så

sker och delger berörda föreningar efterhand.

– Förutom de medlemmar som berörts direkt av dessa tvister berörs naturligtvis indirekt alla medlemmar då tvisteförhandling är ett sätt att bevaka att våra kollektivavtal tillämpas på ett korrekt sätt, säger Niklas Simson.

Sammanställning på hemsidan

För tillfället förs ett femtontal tvisteförhandlingar där tvisten har uppkommit antingen 2013 eller 2014. Nyligen avslutade och pågående tvister finns sammanställda i ett dokument på officersförbundet.se under rådgivning/tvister. Observera att du måste vara inloggad för att ta del av informationen.

Kompetensdagar för medlemmar

Välkommen till Akademikerkompetens rikstäckande kompetensdagar om bl. a. ledarskap, kreativitet och kommunikation.

Kompetensdagarna är en förmån för dig som är medlem i Officersförbundet. Under en heldag får du kostnadsfritt kunskap och inspiration att ta med i ditt arbetsliv. Programmet är skräddarsytt för medlemmar inom saccoförbunden och bjuder på kvalitativa föreläsare.

Anmäl dig på akademikerkompetens.com. Program och anmälningsformulär läggs upp ca fyra veckor före respektive kompetensdag. Under 2014 hålls Akademikerkompetens på följande datum och orter:

Våren

Torsdag 27/3:	Karlstad
Tisdag 8/4:	Växjö
Fredag 11/4:	Luleå
Tisdag 15/4:	Sundsvall
Tisdag 27/5:	Stockholm

Hösten

Tisdag 23/9:	Linköping
Torsdag 9/10:	Eskilstuna
Tisdag 14/10:	Malmö
Tisdag 11/11:	Uppsala
Torsdag 20/11:	Göteborg

VI KOMPROMISSAR INTE!

Nammo

Nammo har som mål att så långt som möjligt eliminera miljö- och arbetsmiljörisker. Vi strävar efter en giftfri arbetsmiljö, både för våra medarbetare och för våra soldater. Därför är vår ammunition 100% blyfri och förstör inte grundvattnet eller utsätter soldaterna för skadliga blygaser.

SECURING THE FUTURE

OF Ä ÅRSMÖTE ÄGER RUM...

...torsdagen den 27 mars 2014 i Kastellet på Kastellholmen samt före mötet samling och efter mötet måltid ombord på Sjöofficerssällskapets restaurantfartyg "Segelkronan" förtöjd vid Östra Brobänken (strax öster om Långa raden 8).

PROGRAM

1. Kl 16.00 Samling ombord på Segelkronan för kamratlig samvaro, BIO
2. Kl 17.10 Förflyttning till Kastellet
3. Kl 17.30 Årsmötesförhandlingar
4. Föredrag: Överstelöjtnant Johan Wiktorin talar om "Försvarsberedningen – vad kan vi vänta oss?"
5. Kl 18.45 (ca) Förflyttning till Segelkronan
6. Kl 19.00 (ca) Gemensam middag ombord på Segelkronan

Pris: 200 kr

ANMÄLAN

Anmäl dig till årsmötet genom att betala in 200 kronor till OF Ä plusgirokonto 60 90 10 – 4 senast den 18 mars. Glöm inte att notera namn på blanketten.

Är du sent ute går det också bra att ringa/ mejla till klubbmästaren, Rolf Olsson, tfn 010-240 43 47, mobil 070-517 21 89, e-post: rolf.olsson@msb.se

FÖRSLAG TILL FÖREDRAGS- NINGSLISTA VID ÅRSMÖTET DEN 2014-03-27

1. Årsmötets öppnande
2. Val av ordförande, sekreterare och protokolljusterare för årsmötet
3. Årsmötets behöriga utlysande
4. Fastställande av föredragningslistan
5. Styrelsens verksamhetsberättelse m.m.
6. Revisorernas berättelse samt beslut om styrelsens ansvarsfrihet
7. Fastställande av medlemsavgift för äldremedlemmar och för direktanslutna medlemmar
8. Föredragning av valberedningens förslag
9. Val av föreningens ordförande
10. Val av övriga styrelseledamöter
11. Val av revisorer
12. Val av valberedning samt eventuella övriga val till funktionärer inom eller utom föreningen
13. Officersförbundets förbunds-
möte november 2014
14. Övriga frågor
15. Årsmötets avslutande

OF Ä MEDLEMSINFORMATION

Att bli och att vara medlem

Du, som går i pension, kan kvarstå som medlem i Officersförbundet, få Officerstidningen, behålla förbunds-försäkringarna till 67 års ålder och även ansluta dig till OF Ä. Anmäl till medlemsregistret på Officersförbundets kansli om du vill ansluta dig till OF Ä. Medlemsavgift i OF Ä är för närvarande tre kronor per månad.

Meddela eventuell adressändring till medlemsregistret så att ändringen blir snabbare registrerad.

Avslutande av medlemskap

Du som önskar lämna OF Ä och du som är anhörig till en OF Ä – medlem, som avlidit anmäler detta till medlemsregistret på Officersförbundets kansli. Det går fortare än uppdateringen från folkbokföringen och onödiga /oönskade utskick av kallelser stoppas snabbare.

OFFICERSFÖRBUNDETS MEDLEMSREGISTER

Postadress: Box 5338,
102 47 Stockholm.
Besöksadress: Sturegatan 15
Tfn: 08-440 83 40
OBS telefonstängt onsdagar
och fredagar

VARMT VÄLKOMNA – STYRELSEN för OF Ä

Ny som chef i Luleå

Ny i chefsrollen, eller kanske på väg att bli chef? Välkommen till seminariet Coachande kommunikation – för öppenhet, energi & resultat!

Du får en överblick av den nya sortens kommunikation för ledare och chefer. Att utveckla, förnya och förädla sin förmåga att kommunicera som coachande ledare skapar många aha-upplevelser och insikter som leder till kraft och arbetsglädje i organisationen. Seminariet arrangeras av Officersförbundet tillsammans med Saco och andra Sacoförbund.

Ur innehållet:

- Det coachande förhållningssättet
- Vilka resultat vill du ha – hur säkerställer du det?
- Samtalsmetodik!
- Emotionell intelligens i praktiken
- Hur regleras spänning och konflikt mot resultat?
- Hur utvecklas verksamheten framåt?

Tid och plats

Elite Stadshotell, Storgatan 15, Luleå den 24 april, klockan 09.00–13.00.

Anmälan

Anmäl dig på www.sacos.se (kalendariet) senast den 4 april 2014.

Kostnad

Seminariet är kostnadsfritt eventuella övriga kostnader i samband med seminariet står du själv eller din arbetsgivare för.

Fler seminarier

Senare under våren arrangeras seminariet också Malmö den 8 maj.

Foto: Privat

Linda Sundgren

Personality

Daniel Skoglund, informationsansvarig och chefredaktör för Officerstidningen kommer att vara föräldraledig mars – september 2014. Eva Langlet är hans ställföreträdande och Linda Sundgren kommer att arbeta som reporter för Officerstidningen under Daniels föräldraledighet.

The most powerful handheld searchlight ever built

The Maxa Beam Searchlight is a lightweight, high intensity illumination device with an unparalleled output of 12,000,000 Peak Beam candlepower. The Maxa Beam has been battle tested by the United States Armed Forces and numerous other nations both military, law enforcement and other government agencies for over twenty years.

Features:

- 12,000,000 Peak Beam Candlepower output.
- Combat proven.
- Handheld
- Lightweight
- Long-running Lithium-Ion Batteries
- Easy-to-use joystick-style control of Beam width, Beam intensity and strobe function.
- Rugged design
- Long range illumination (3500m visible / 1400m IR)
- Beam Width from 1° Spot to 40° Flood (WMCL 25°)
- Strobe function for Ocular Disruption & Target Disorientation.

Applications:

- Law enforcement.
- Search and Rescue.
- Border control.
- Armed Forces
- Escalation of Force.
- Effective Non-lethal device.
- Weapon Mounted Coaxial Light.

Watertight Enclosure system

OPTEC AS
Nedre Møllenbergt. 32
N-7014 TRONDHEIM
NORWAY
Phone: +47 73 52
48 00
optec@optec.no
www.optec.no

DISTRIBUTOR FOR NORWAY AND SWEDEN

MAXA BEAM
www.peakbeam.com

Peak Beam Systems, Inc.

Foto: Shutterstock

Höjt lånebelopp i medlemslån

Swedbank har höjt lånebeloppet med 50 000 kr till totalt 300 000.

Swedbank erbjuder medlemslån utan krav på säkerhet, räntan är låg jämfört med övriga blancokrediter på marknaden och inga avgifter tillkommer (effektiv ränta 5,75%). I lånet ingår ett försäkringsskydd utan extra kostnad, dels ett livskydd som löser lånet i händelse av dödsfall och dels ett betalskydd som ger ersättning för lånekostnaden vid sjukdom och arbetslöshet. Båda försäkringarna är s.k. grupp-försäkringar och erbjuds alla låntagare mellan 18–64 år, ingen individuellt provning krävs.

Avgifterna vid höjning av befintligt lån har ändrats något, vid höjning av befintligt lån inom 3 år från föregående lånetillfälle kostar det 650 kr (tidigare 600 kr) vid ansökan vid ett kontor. Ansöker du via internet eller telefon är det avgiftsfritt (tidigare 100 kr). Sker ansökan efter 3 år utgår ingen avgift.

Vid mindre kreditbelopp är en Medlemskontokredit ett alternativ. Det är en kredit som kopplas till ditt lönekonto i banken. Medlemskontokrediterna kostar endast ränta när du utnyttjar krediten.

Löneavtal klart fram till 2015

I mitten av februari blev slutligen förbundet och Försvarsmakten överens om ett avtal som sträcker sig över hela avtalsperioden 2013–2015. Avtalet innebär bland annat ett garanterat lägst-värde för kollektivet vid var och en av de tre revisionerna.

Avtalet har löst upp ett flertal knutar parterna emellan och det finns goda förutsättningar för att lönerevisionerna 2014 och 2015 ska kunna genomföras i nära anslutning till revisionsdatumet istället för långt i efterhand.

Ett garanterat lägst-värde för lönesättningen av kollektivet har överenskommits för var och en av revisionerna 2013, 2014 och 2015. Utöver lägst-värdet kan parterna på försvarsmaktsnivå årligen komma överens om särskilda satsningar som behöver göras lönemässigt kopplat till särskilda kompetenser eller vissa förband.

Förändringar i andra avtal

Utöver lönehöjningar har avtalet också öppnat för att göra angelägna förändringar i andra försvarsmaktsavtal.

– Parterna kommer först att titta på arbetstidsavtalet. Officersförbundet har länge konstaterat att tillämpningen av insatsarbetstid inte har blivit så som vi avsåg. Här krävs en annan konstruktion som blir enklare att hantera, ger medlemmarna en bättre ersättning och som inte lockar till överutnyttjande av undantag från arbetstidsreglering, säger Niklas Simson, förhandlingschef.

Avtal på förbandsnivå

För revision 2013 är parterna överens om att gå tillbaka till en förhandlingsordning som har efterfrågats av officersföreningarna. Istället för att parterna på för-

FAKTA: Rals 2013-2015

- De nya lönerna utbetalas från den 1 oktober 2013, 1 oktober 2014 respektive 1 oktober 2015. Beloppen för kollektivet är 2,0 procent, 2,3 procent respektive 2,5 procent av underlaget. Utöver dessa procentsatser kan vissa förband få ytterligare medel att fördela.
- Lönerevisionen sker vid det förband, skola eller centra där arbetstagaren är tillsvidare eller tidsbegränsad placerad den 1 januari 2014, 1 oktober 2014 och 1 oktober 2015. Den som är på internationell insats vid något av tillfällena blir reviderad där han/hon senast var placerad.
- Lönebildningen ska medverka till att målen för verksamheten kan uppnås och bedrivs effektivt och rationellt. Lönesättningen är ett verktyg för arbetsgivaren att rekrytera, motivera och behålla medarbetare och ska stimulera till engagemang och utveckling – och samtidigt uppfattas som rättvist. Varje medarbetare ska veta på vilka grunder lönen sätts och vad hon/han kan göra för att påverka sin lön.
- Vi de två senare revisionstillfällena tillämpas lönesättande samtal. Det innebär att chef och medarbetare med utgångspunkt i fastställda löneprinciper och lönekriterier för en diskussion om ny lön.
- Om parterna på förbandsnivå uttömt alla möjligheter att komma överens kan frågan lyftas till Försvarsmaktsnivå för en dialog om hur parterna på förbandsnivå ska gå vidare. Försvarsmaktens parter kan inte överta förhandlingen.

bandsnivå, som i revisionen för 2012, ska försöka komma överens om förslag till nya löner, vilka sedan skulle beslutas på försvarsmaktsnivå, har nu parterna på förbandsnivå mandat att direkt sluta kollektivavtal om nya löner.

Det utrymme som respektive förband disponerar har Försvarsmakten och Officersförbundet kommit överens om och det har varit kommunicerat till förbanden sedan december förra året. I och med att försvarsmaktsavtalet nu är slutet finns alltså förutsättningar för parterna på förbandsnivå att slutföra förhandlingarna om nya löner.

Lönesättande samtal

En fråga som har varit angelägen för Försvarsmakten sedan flera år tillbaka är lönesättning genom lönesättande samtal. Som en del i

avtalskonstruktionen har nu parterna kommit överens om att genomföra försök med lönesättande samtal under revisionerna för 2014 och 2015.

För att förbandens parter ska kunna fokusera tydligt på processen som ska föregå de lönesättande samtalen har man kommit överens om att tillämpa en lönegaranti om 200 kronor för såväl revision 2014 som 2015. Detta förutsatt att parterna vid förbanden inte kommer överens om annat.

– Då det är ett stort steg att gå från traditionell förhandling till lönesättande samtal är vi överens om att genomföra partsgemensam utbildning i frågan under maj-juni i år. Utöver detta kommer kansliet att utarbeta ytterligare stödmaterial till officersföreningarna och medlemmarna, säger Niklas Simson.

OFFICERSFÖRBUNDET

BJUDER IN TILL

Kurs i arbetsmiljö- rätt för chefer

**Vi tar upp den populära kursen igen.
Tidigare kurser blev tidigt fulltecknade – så anmäl dig i tid**

Den juridiska och straffrättsliga aspekten av arbetsmiljölagstiftningen har de senaste åren blivit en tydlig fråga för Officersförbundet och våra chefsmedlemmar efter olika händelser på förband som lett till åtal för våra medlemmar.

Officersförbundet anordnar därför en kurs i arbetsmiljö rätt anpassad för våra chefsmedlemmar i Försvarsmakten och angränsande försvarsmyndigheter. Kursen genomför vi tillsammans med Zober Arbetsmiljö AB. Föreläsare/lärare kommer att vara Benny Gustafsson och förre överåklagaren Sven-Erik Alhem.

Kursen vänder sig till dig som är förbandschef, ställföreträdare eller blivande dito eller enhetschef motsvarande som har ett delegerat arbetsmiljöansvar eller på annat sätt arbetar med arbetsmiljöfrågor, eller bara är intresserad av att utveckla dig inom arbetsmiljöområdet.

I kursen kommer följande områden att belysas

- Arbetsmiljöarbete i teori och praktik
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Arbetstagarens möjlighet och skyldighet att vara delaktig
- Arbetsmiljöansvaret
- Straffrättsligt perspektiv på arbetsmiljö
- Arbetsmiljöverkets roll

Inom ramen för kursen informerar också förbundsordförande Lars Fresker om förbundet och de dagsaktuella frågorna. Kvällen avslutas med enklare samkväm för de som bor kvar.

Tid och plats

Tisdagen den 13 maj 2014 från kl. 10.00 till ca kl. 20.00 på Quality Hotel Winn i Haninge. Avsikten är att du reser till Stockholm på kursdagens morgon och åker hem morgonen efter kursen.

Anmälan

Skicka en e-post med namn, personnummer, adress, arbetsplats, befattning, telefon, e-postadress och om du önskar boende eller inte till barbro.kristiansson@officersforbundet.se senast tisdagen den 11 april 2014.

OBS anmälan är bindande.

Du får bekräftelse samt anvisningar via e-post för de praktiska arrangemangen senast den 29 april.

Övrigt

Officersförbundet står för resa, kost och logi. Om du efter dialog med din arbetsgivare inte får genomföra kursen på arbetstid så ersätter Officersförbundet dig för förlorad arbetsinkomst. Officersförbundet kompenserar dig dock inte för restid eller övriga omkostnader.

Nästa kurstillfälle

Kursen genomförs även den 9 oktober 2014. Information om den återkommer vi med efter sommaren.

Varmt välkomna önskar Officersförbundet

Mikael Boox, ombudsman med ansvar för bl.a. chefsfrågor
08-440 83 37, 070-580 51 06

Replik:

Litet medlemsintresse för facklig ledarutbildning

Hej Martin. Tack för dina synpunkter. Om jag får tillåta mig att sammanfatta det jag tolkar som dina synpunkter, menar du att förbundet är för fast vid att bygga ledarskapet på att få chefer och ledare i Försvarsmakten att följa FAS och avtal.

Du efterlyser att förbundet i högre grad borde satsa på ledarskapsutbildningar och chefsstöd för sina medlemmar, som många civila fackförbund gör.

Jag förstår din synpunkt. Du har en poäng i att ledarskapet kan utvecklas på sina håll i myndigheten.

Det förbundet gör idag är att vi bjuder in till de seminarier som Saco arrangerar under rubriken Ny som chef. Dessa ges i hela landet. Vidare brukar vi anordna en till två årliga kurser kallade Arbetsmiljörätt för chefer. Dessutom har

vi fackliga utbildningar både avseende avtal, lag, försäkringar och rättigheter, samt arbetsmiljö.

I övrigt har intresset från medlemmarna varit svagt för ytterligare utbildningar. Att förbereda någon för att vara chef och ledare är ju något som hela officersutbildningen går ut på. I många andra yrken är chefspositionen något du får utöver sin grundkompetens som exempelvis civilingenjör. Dessutom kan chefskapet skilja mycket mellan olika företag eller myndigheter. Officerens chefskap bedrivs inom en specifik militär hierarki.

Men samtidigt har du rätt i att en officersutbildning inte är något som gör alla individer till guda-benådade ledare.

Till del är din observation korrekt. Förbundets uppfattning just nu är dock att om vi skulle få samtliga chefer att följa gällande avtal, både till bokstav och and,

Förbundets kursutbud följer medlemmarnas efterfrågan.

skulle en bieffekt faktiskt bli ett bättre ledarskap.

I slutänden är detta dock en fråga som beslutas av medlemmarna. Officersförbundet har begränsade resurser och har valt att allokeras dem på detta vis, men om din uppfattning företräds av många medlemmar är detta något som kan förändras.

I november i år ska förbundets

inriktning för de tre kommande åren beslutas. Denna fråga skulle absolut passa att diskuteras där. Håller ni med Martin? Motionera. Men anmäl er gärna också till de kurser som förbundet redan arrangerar.

Med vänliga hälsningar
LARS FRESKER,
förbundsordförande
Officersförbundet

VÄRVA EN KOLLEGA

Vi är idag cirka 13000 yrkesverksamma medlemmar i Officersförbundet. Det är bra men vi kan bli fler.

Ett medlemskap i Officersförbundet innebär trygghet genom förhandlingshjälp, en rad olika försäkringar, personlig rådgivning och stöd i alla faser av arbetslivet. Vi vet hur viktigt det är att få hjälp vid de tillfällen man behöver det.

Om vi bara får en chans att berätta det här för alla soldater, sjömän och officerare så är vi övertygade om att fler kommer att vilja bli medlemmar i Officersförbundet – och det är här vi behöver din hjälp

Snacka med en kollega om värdet av att vara med i förbundet och säg att han/hon enkelt ansöker om medlemskap på officersforbundet.se/medlem. Där fyller han/hon också i ditt namn och födelsedatum. Som tack för hjälpen får du en mjuk plånbok och en biobiljett.

På officersforbundet.se kan du läsa mer om förbundet och vilka mervärden som ett medlemskap ger.

www.officersforbundet.se/medlem

*Kampanjen pågår till och med 31 mars 2014.
OBS! Anställda och förtroendevalda i förbundet omfattas inte av kampanjen.*

Arbetstagarorganisationerna inom Försvarsmakten söker

Försvarsmaktens huvudskyddsombud

För att Försvarsmakten ska lyckas med samordning och utveckling av det systematiska arbetsmiljöarbetet krävs en väl fungerande samverkan med såväl de fackliga organisationerna som förbandens skyddsombud. I det arbetet spelar myndighetens huvudskyddsombud en synnerligen viktig roll. Snart går mandatperioden ut för nuvarande huvudskyddsombud och dennes ersättare och vi söker därför deras efterträdare.

Arbetstagarna inom Försvarsmakten utser det centrala huvudskyddsombudet, som representerar all anställd personal inom myndigheten. Förtroendeuppdraget löper på tre år från och med den första november 2014.

Uppdraget som centralt huvudskyddsombud innebär att:

- företräda alla försvarsmaktsanställda i arbetsmiljöfrågor
- verka för en god arbetsmiljö gentemot försvarsmaktsledningen
- samordna arbetet för organisationsenheternas huvudskyddsombud
- samarbeta nära med de fackliga organisationerna.

Den som utses till Försvarsmaktens huvudskyddsombud har kvar sin ordinarie befattning, men har rätt till den ledighet som behövs för uppdraget. Under sådan ledighet behåller man sina anställningsförmåner. Vi bedömer att uppdraget tar cirka 75 procent av en heltid.

Vi ser att du har följande kvalifikationer och egenskaper:

- anställd och tjänstgörande inom Försvarsmakten
- verkar som skyddsombud
- goda teoretiska kunskaper (gärna eftergymnasiala) inom arbetsmiljöområdet eller likvärdiga kunskaper
- förmåga till självständigt arbete inom givna ramar
- stor social kompetens och mycket god samarbetsförmåga
- förmåga att kunna uttrycka dig väl i tal och skrift
- strukturell och analytisk
- stor personlig integritet.

Dessutom ser vi det som meriterande om du har erfarenhet av olika miljöer inom Försvarsmakten.

Välkommen med din intresseanmälan!

Skriftlig intresseanmälan skickas senast den 30 april 2014 till din fackliga organisation. Uppge om du är intresserad av att kandidera till uppdraget som huvudskyddsombud och/eller ersättare.

Officersförbundet

Officersförbundet
Pelle Avelin
Box 5338
102 47 Stockholm
08-440 83 51
kansliet@officersforbundet.se

SEKO försvar

SEKO Försvar
Jörgen Stehn
107 85 Stockholm
070-677 99 21
jorgen.stehn@mil.se

SACO-S FM

Saco försvar
Jan-Erik Wettermark
Box 5155
42605 Västra Frölunda
070-522 36 89
jan-erik.wettermark@mil.se

OFR/S (Försvarsförbundet)

Försvarsförbundet
Ulrica Jansson
Box 5328
102 47 Stockholm
070-698 97 44
info@forsvarsforbundet.se

POSTTIDNING B

Avs: Officersförbundet, Box 5338, 102 47 STOCKHOLM

OFFICERSTIDNINGEN

MEDLEMSTIDNING FÖR OFFICERSFÖRBUNDET

ANNONSAVDELNINGEN

Tel: 08-742 10 08

Mail: info@irmermedia.com

22 000
läser ditt budskap

**Annonsera i Sveriges starkaste
annonsorgan inom försvarssektorn!**

Direktkanalen till beslutsfattare och inköpare inom bl a; FMV, FRA, FOI, FortV, MUST, Rekryteringsmyndigheten och Högkvarteret.